Gemeente Utrecht

# Verslag openbare ochtend-vergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie

**Datum** 21 december 2023
**Locatie** Stadhuisbrug 1, Utrecht
**Verslag door** C. de Bouter (Notuleerservice Nederland)
**Vaststelling verslag**

## Aanwezigen

De voorzitter, dhr. R. van der Zweth, de voorzitter van de Rekenkamer, dhr. P. Venhoeven, de wethouders dhr. E. Eerenberg en mw. L. Voortman, de commissiegriffier mw. W. Kok, de leden mw. M. Al-Saqaff (VVD), mw. H. Assen (PvdA), mw. L. Bode (VOLT), dhr. R. Brouwer (CDA), mw. V. Dada- Anthonij (D66), dhr. S. Gaillard (Stadsbelang Utrecht), dhr. R. van der Graaf (CU), dhr. M. van Heuven (PvdD), mw E. Kendir ( Student & Starter), mw. J. Kleinrensink (GL), dhr. J. Otto (EenUtrecht), mw. I. Raaijmakers (PvdA), dhr. I. Şimşek (DENK), mw. M. Vermeulen (GL)

## Verslag ochtendvergadering commissie Volksgezondheid, Onderwijs, Werk en Economie


1. Opening……1
2. Vaststellen van de agenda van 21 december 2023……2
3. Vaststellen van ingekomen agenderingen……2
4. Vaststellen verslagen……5
5. Toezeggingen/moties……5
6. Ingekomen stukken……5
7. Raadsvoorstel Rekenkameronderzoek ‘Pleisters plakken. Een onderzoek naar het bereik en de effectiviteit van de armoedeaanpak in de gemeente Utrecht’……5


## 1. Opening

De **voorzitter** opent de vergadering om 10.00 uur en heeft de aanwezigen, waaronder de voorzitter van de Rekenkamer en de wethouders, en de mensen thuis welkom. Hij stelt vast dat de commissieleden geen mededelingen hebben.

Wethouder **Eerenberg** deelt op een wellicht wat ongebruikelijke wijze mee dat het college deze week een brief heeft ontvangen van minister Paul over de aanpak van het lerarentekort in de G4 en in Almere. In oktober 2023 is de minister in Utrecht uitgenodigd om haar te vertellen hoe belangrijk het is de specifieke aanpak voor de grote steden te continueren. In het debat dat er is geweest is dat ook naar voren gekomen. Het was een ‘vrolijke’ brief: de convenantmiddelen worden verlengd tot 31 december 2025. Dit betekent dat de gemeente zo’n 4 miljoen euro per

jaar kan steken in het aanpakken van het lerarentekort. Er komt nog een brief van het college hierover.

De **voorzitter** vindt dit een mooi bericht. Hij vraagt de aanwezige commissieleden om dit door te geven aan de woordvoerders onderwijs van hun fracties.

## 2. Vaststellen van de agenda van 21 december 2023

De **voorzitter** stelt vast dat de commissie akkoord gaat met de agenda.

## 3. Vaststellen van ingekomen agenderingen

### 3.1 Raadsvoorstel bij concept Kaderbrief 2025 GGDrU

De **voorzitter** deelt mee dat er één van tevoren binnengekomen agendering is. Agendapunt 3.1 is het raadsvoorstel zienswijzen bij de concept Kaderbrief 2025 van de GGD geheel Utrecht. Dat stuk komt in januari 2024 naar de commissie. Het is een bekend soort stuk dat niet altijd tot erg veel besprekingen leidt, maar het zit wel vast aan fatale data. Daarom stelt spreker voor dit op de agenda te zetten van de commissievergadering van 8 februari 2024 voor zestig minuten. Als dat nodig is, komt dit stuk op de agenda van de raad van 29 februari 2024. Hij stelt vast dat de commissie hiermee instemt. Hij vraagt de leden te laten weten of de bespreektijd in de commissie korter kan of dat het stuk daar helemaal niet hoeft te worden besproken.

### 3.2 Agenderingen ter plaatse op basis van de lijst van ingekomen raadsbrieven

De heer **Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) brengt naar voren dat Stadsbelang Utrecht, Utrecht Solidair, de PvdD, D66 en Student & Starter de besluitvorming rond het festival Verknipt willen agenderen en meer in de breedte de behoefte aan verbeterde transparantie en exclusiviteit bij vergunningverlening voor evenementen en de communicatie van het college hierover. Stadsbelang Utrecht en Utrecht Solidair zouden ook graag de wethouder ter verantwoording roepen voor de besluitvorming en de communicatie rond dit festival.

De **voorzitter** stelt voor dit onderwerp dan ook voor 8 februari 2024 te agenderen. Gezien het aantal fracties dat dit wil bespreken denkt hij aan zestig minuten. Hij ziet dat Stadsbelang Utrecht knikt. Ook ziet hij dat de VVD zich hierbij aansluit. Hij stelt vast dat de commissie akkoord gaat met bespreking in zestig minuten op 8 februari 2024.

De heer **Şimşek** (DENK) wil graag de raadsbrief over het evaluatierapport Ondernemersfonds Utrecht agenderen voor zowel de RIB (raadsinformatiebijeenkomst) VOWE als voor de commissie. Tijdens de RIB wil zijn fracties verhalen van ondernemers ophalen over ervaringen met het Ondernemersfonds en over de bereikbaarheid van het Ondernemersfonds voor bepaalde ondernemers. In het debat wil DENK ook de diversiteit in het bestuur van het Ondernemersfonds aan de orde stellen. Hij heeft nog niet nagegaan of andere fracties dit ook willen.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt waarin deze RIB afwijkt van de RIB over het Ondernemersfonds die de commissie de vorige zomer op locatie heeft gehouden. Vele fracties waren daarbij betrokken. Die bijeenkomst ging ook over ervaringen van ondernemers en over kennismaking met het Ondernemersfonds.

De heer **Şimşek** (DENK) antwoordt dat zijn fractie nieuwe geluiden heeft ontvangen van ondernemers die zeggen dat dit fonds voor hen niet toegankelijk is. Zijn fractie wil graag in gesprek met hen.

Mevrouw **Al-Saqaff** merkt op dat dit destijds bij die RIB ook werd gezegd. Zij weet niet of DENK daarbij aanwezig was, maar zij vraagt zich af of daarvoor een nieuwe RIB moet worden gepland of dat het meer een werkbezoek van DENK alleen wordt.

De **voorzitter** zal dit zo meteen toetsen. Het is een terecht punt van mevrouw Al-Saqaff dat er veel overlap in zit. Hij vraagt de heer Şimşek daar even over na te denken. Op de agenda van de RIB-avond van 30 januari 2024 staat al de segregatiemonitor. Daar zou een RIB over dit onderwerp aan kunnen worden toegevoegd. Dan zit die avond vol. Voor de commissievergadering

van 8 februari 2024 is er nog wel wat ruimte. Een tussenvariant kan zijn die RIB niet te houden omdat die pas heeft plaatsgevonden, maar het debat in de commissie wel. Dan kan DENK haar positie daarin duidelijk maken. Spreker vraagt of er fracties zijn die mee willen agenderen. Dat is iets anders dan dit op de agenda voor 30 januari 2024 zetten. Hij ziet dat EenUtrecht mee wil agenderen. De vervolgvraag is of de RIB van zestig minuten op de agenda wordt gezet voor 30 januari 2024. Van de griffie hoort hij dat die avond dan vol zit.

De heer **Van der Graaf** (CU) heeft een punt van orde. Toen de voorzitter daarnet vroeg om de agendering gingen wat meer handen omhoog. Is het niet verstandig de agenderingslijst eerst helemaal te inventariseren en dan deze puzzel te leggen voor die avond?

De **voorzitter** vindt dat prima.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) stelde eerder de vraag of het dan een RIB is die de raad organiseert of dat het eerder een werkbezoek is. Zij heeft daar nog geen uitsluitsel over. Er zijn immers twee agenderende fracties.

De **voorzitter** zet uiteen dat zij nog geen uitsluitsel heeft omdat de commissie in meerderheid gaat bepalen of het op de agenda komt. Als dat niet zo is, kan DENK zelf een werkbezoek organiseren. Als de commissie het in meerderheid wel op de agenda zet, is het een RIB. Spreker ziet andere handen omhoog gaan voor agenderingen ter plaatse.

Mevrouw **Vermeulen** (GL) wil een agendering doen voor leningen, maar dat kan wat later. Vandaag gaan schriftelijke vragen uit. Dit zou kunnen in de commissievergadering in maart 2024.

De **voorzitter** geeft aan dat er in maart 2024 zeker ruimte is. Hij ziet dat de PvdA, de CU, Student & Starter en VOLT zich bij deze agendering van GL aansluiten. Dat zijn dus vijf fracties. Hij stelt voor dit punt op de agenda te zetten voor maart 2024 voor een uur.

Mevrouw **Assen** (PvdA) heeft het idee dat er wordt geappt en dat er meer fracties bij komen.

De **voorzitter** vraagt of 75 minuten dan genoeg is of dat het 90 minuten moet worden. Hij stelt vast dat de commissie dit voor negentig minuten op de agenda voor maart 2024 wil zetten.

De heer **Van der Graaf** (CU) geeft aan dat zijn fractie bij de voorbereiding van deze vergadering de brief las over de aanbesteding van de U-pas. Er verandert een aantal dingen voor de gebruikers. Het leek zijn fractie goed dit onderwerp voor een korte bespreking op de agenda te zetten, als daar ruimte voor is.

De **voorzitter** meent dat die ruimte er is. Hij denkt dan aan dertig minuten en 8 februari 2024, maar het hangt ook af van hoeveel fracties zich bij deze agendering aansluiten. Hij ziet dat PvdA, Student & Starter, GL, EenUtrecht, CDA, VOLT, VVD en D66 zich hierbij aansluiten. Als iedereen zegt dat de heer Van der Graaf zulke slimme dingen zegt en zich hierbij aansluit, dan is een halfuur natuurlijk goed, maar hij kent de commissie. Wat stelt de heer Van der Graaf voor?

De heer **Van der Graaf** (CU) denkt dat ,als er zoveel belangstelling is, het onderwerp niet kort, maar uitgebreid moet worden besproken in een uur.

De **voorzitter** concludeert dat de U-pas op 8 februari 2024 voor één uur wordt geagendeerd. Dit conflicteert niet met het Ondernemersfonds, dat kan gewoon daarnaast worden besproken.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) is misschien pessimistisch, maar zij denkt dat de commissie met zeven fracties niet voldoende zal hebben aan een uur omdat in dat uur ook nog de beantwoording van de wethouder zit. Zij stelt voor het wat langer te bespreken.

De **voorzitter** wijst erop dat het, als iedereen hetzelfde punt maakt, wel weer kan. Als er meer tijd is, krijgen de fracties ook meer spreektijd en daar wordt het debat in het algemeen niet korter van.

De heer **Van der Graaf** (CU) denkt dat het ook weer niet zo'n groot onderwerp is. Er komt een aanbesteding aan van de U-pas met een aantal aanpassingen. Hij vindt het belangrijk om voor

een aantal punten even aandacht te vragen in het debat. Hij denkt dat geprobeerd kan worden het in een uur te behandelen.

De **voorzitter** merkt op dat er een akkoord was over zestig minuten. Hij stelt voor het zo te houden.

Mevrouw **Assen** (PvdA) wil graag het uitvoeringsprogramma Ongelijk investeren voor gelijke kansen agenderen, in eerste instantie voor een technische sessie. Er wordt uitgenodigd om met een extern panel in gesprek te gaan. Dat zou de PvdA eerst willen plannen voordat naar het vervolg wordt gekeken.

De **voorzitter** denkt dat hier afstemming nodig is. De brief die mevrouw Assen beschrijft, is vanuit de portefeuille Bestuurlijke Zaken op de agenda gezet. Het had niets uitgemaakt, als dat onderdeel van VOWE was geweest, maar dit is iets van de collega's van de commissie VBF (Veiligheid, Bestuur en Financiën). Daar schijnt ook een debat over dit onderwerp te zijn geweest. De juiste benadering is volgens hem deze agendering opnieuw te doen in de commissie VBF. De fracties bepalen zelf welke woordvoerders erbij zitten.

Mevrouw **Assen** (PvdA) geeft aan dat dat debat er is geweest, maar zij meent dat dat wel met deze wethouder was. Zij ziet de wethouder vertwijfeld kijken. Haar fractie zal dit opnieuw in de commissie VBF aan de orde stellen. Zij gaat er dan vanuit dat het met wethouder Eerenberg wordt besproken.

Volgens de **voorzitter** gaat de commissie VBF daarover. Die kan naar elke wethouder vragen en het college kan een afweging maken wie naar de commissie gaat. Hij stelt vast dat er verder geen agenderingen zijn. Hij komt terug op het Ondernemersfonds. Op 30 januari 2024 is in principe twee uur uitgetrokken voor raadsinformatiebijeenkomsten. Er kan nog één RIB bij van een uur of driekwartier. Ook op de agenda van de commissie van 8 februari 2024 is in principe nog ruimte. Spreker gaat kijken of er een meerderheid is om die RIB over het Ondernemersfonds op 30 januari 2024 te zetten. Als die er niet is, kunnen fracties zelf iets organiseren en het gesprek aangaan. Hij vraagt wie het voorstel voor een RIB van zestig minuten op 30 januari 2024 over het Ondernemersfonds steunt. Hij stelt vast dat vier fracties het voorstel steunen en zes of zeven niet. Dan gaat deze RIB dus niet door. DENK kan natuurlijk altijd zelf iets organiseren en alle fracties uitnodigen. Op 8 februari 2024 is er in principe ruimte. Ook hier zijn er twee agenderende fracties en ook hier bepaalt de commissie in meerderheid of zij di op de agenda wil zetten. Het lijkt hem collegiaal om, als er ruimte is, elkaar de ruimte te geven om dat debat op de agenda te zetten. Hij stelt dertig minuten voor het Ondernemersfonds, geagendeerd door DENK en EenUtrecht.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) had het over de RIB, zij wil het agenderen van het debat wel steunen.

De **voorzitter** ziet dat de PvdA dat ook doet, evenals Student & Starter. Spreker vraagt wie het voorstel steunt om het Ondernemersfonds voor driekwartier op de agenda te zetten van 8 februari 2024.

De heer **Şimşek** (DENK) vindt driekwartier wat aan de krappe kant, een uur lijkt hem meer passend.

De **voorzitter** vraagt wie ervoor is om het een uur te bespreken in plaats van driekwartier. Hij ziet dat tien fracties daarvoor zijn, het wordt een uur. Hij ziet verder dat vrijwel iedereen ervoor is om dit op de agenda van 8 februari 2024 te zetten. Het staat dus op de agenda.

De heer **Brouwer** (CDA) deelt mee dat zijn fractie ook graag mee agendeert.

De **voorzitter** zal de griffie vragen dit per mail rond te zenden. Dan kunnen mensen er over nadenken en erop reageren.

De heer **Van der Graaf** (CU) merkt op dat ook de segregatiemonitor op de agenda van 8 februari 2024 staat. Zijn fractie agendeert dat onderwerp graag mee.

De **voorzitter** geeft aan dat zoiets niet plenair hoeft te worden meegedeeld, het kan via de griffie. Spreker geeft een overzicht van de agenderingen:
- op 30 januari 2024 is er één raadsinformatiebijeenkomst over de segregatiemonitor;
- op de agenda voor de commissie van 8 februari 2024 stond al het raadsvoorstel inzake het Rekenkamerrapport “Het gaat niet goed”;
- de kaderbrief GGD regio Utrecht heeft de commissie net op de agenda voor 8 februari 2024 gezet;
- de door de heer Van der Graaf aangehaalde segregatiemonitor staat ook op de agenda voor 8 februari 2024;
- daar komen bij de agenderingen voor 8 februari 2024 van het Ondernemersfonds, de U-pas en het festival Verknipt.

Hij stelt vast dat iedereen hiermee akkoord gaat.

## 4. Vaststellen verslagen

De **voorzitter** deelt mee dat er geen opmerkingen zijn binnengekomen over het verslag van de vergadering van 23 november 2023. Hij concludeert dat de commissie akkoord gaat.

## 5. Toezeggingen/moties

De **voorzitter** geeft aan dat deze lijst vrijwel helemaal is bijgewerkt. Hij dankt het college daarvoor. Een aantal toezeggingen is in de loop van de tijd verlopen. Daar staat dan bij, wanneer zij wel komen. Hij heeft gezien dat nog twee agenderingen openstaan, ook commissieleden hebben dat aangegeven. Het gaat hier om toezegging 328 over de vrijwillige ouderbijdrage en toezegging 547 over de stand van aanpak sociale veiligheid MBO. Hij zal het procedurele deel van de vergadering afsluiten en twee minuten schorsen. Daarna gaat het college nog even in op deze toezeggingen.

## 6. Ingekomen stukken

De **voorzitter** deelt mee dat er geen ingekomen stukken zijn.

De **voorzitter** schorst de vergadering om 10.20 uur en heropent deze om 10.25 uur.

Wethouder **Voortman** deelt mee dat de stand van zaken ten aanzien van toezegging 547, het plan van aanpak sociale veiligheid MBO, is dat de commissie daarover wordt geïnformeerd in de kwartaalbrief Onderwijs van het eerste kwartaal 2024. Vanwege de beperkte MBO-beleidscapaciteit moeten er helaas keuzes worden gemaakt bij het als eerste oppakken van onderwerpen. Ondanks het feit dat het college net als MBO-instellingen de sociale veiligheid in MBO-instellingen zeer belangrijk vindt, is ervoor gekozen om daarvoor niet een extra overleg in te plannen, maar dit mee te nemen in de reguliere gesprekken die het college met MBO-instellingen voert. Dat betekent dat de gesprekken hierover pas enkele weken geleden hebben plaatsgevonden. De uitkomsten van die gesprekken hoort de commissie dus in het eerste kwartaal van 2024. Dat geldt ook voor de andere toezegging (328). De reactie daarop komt ook in Q1 2024.

## 7. Raadsvoorstel Rekenkameronderzoek ‘Pleisters plakken. Een onderzoek naar het bereik en de effectiviteit van de armoede aanpak in de gemeente Utrecht’

De **voorzitter** richt zich tot de publieke tribune en heet de daar aanwezige studenten van de HBO-Recht welkom. Het nu net afgesloten procedurele deel van de vergadering zal voor hen niet erg interessant zijn geweest, maar nu begint het debat over het Rekenkamerrapport. De Rekenkamer is een onafhankelijk instituut binnen de gemeente dat onderzoek doet naar het gemeentebeleid. De Rekenkamer heeft het armoedebeleid tegen het licht gehouden en heeft een rapport daarover aangeboden. Daarover gaan de politieke partijen in de commissie met elkaar in debat. De wethouder reageert daarop en geeft aan wat zij daarvan vindt en wat zij daar wel en niet mee kan. Spreker zal zo meteen de heer Venhoeven de gelegenheid geven het rapport toe te lichten. Het is een raadsvoorstel, dus de commissie bespreekt het in twee termijnen. Na de commissie komt eerst de wethouder aan het woord en dan de Rekenkamer zodat de Rekenkamer ook kan reageren op wat de wethouder heeft gezegd. Daarna volgt de tweede termijn voor de commissie en de beantwoording daarvan.

De heer **Venhoeven** zet uiteen dat dit onderzoek is gepland in het najaar van 2022. Het is uitgevoerd vanaf maart 2023 en de uitkomsten zijn gereedgekomen op 17 oktober 2023. Nu is er het debat. Spreker vindt het jammer dat de termijnen zolang zijn, zo wordt het rapport ingehaald door de feiten. De Rekenkamer heeft met belangstelling de brief van 12 december 2023 gelezen over de aanpassing van de U-pas. Zij vindt dat een heel goede brief, maar het is ook een antwoord op een van de vragen die de Rekenkamer had gesteld. Er wordt gesproken over pleisters plakken omdat de echte inkomenspolitiek bij de centrale overheid ligt. Utrecht kan niet meer doen dan pleisters plakken. Het onderzoek is uitgevoerd met als centrale vraag: lukt het de gemeente Utrecht om met de armoedeaanpak de Utrechtse huishoudens in dreigende armoede te bereiken en is de aanpak effectief? Het antwoord daarop is : niet altijd of niet helemaal, dat kan beter. Daar komt bij dat de doelgroep zich verbreedt en verdiept. Door de inflatie bijvoorbeeld neemt wat iemand met een U-pas kan doen af. Ook het aantal mensen in financiële problemen wordt groter dan alleen de minima. Daar komt bij dat een deel van het geld dat in Utrecht is besteed aan armoedebeleid in de afgelopen jaren is geput uit reserves en die reserves raken op. Het probleem wordt dus niet kleiner, maar groter. De Rekenkamer beveelt dan ook aan om scenario's te maken waarmee de beste politieke aanpak van de armoedeproblematiek kan worden verkend en dan te komen tot financieel houdbare beleidsopties. Verder beveelt de Rekenkamer nog vier maatregelen aan die spreker niet zal herhalen. In het debat komen die vast wel aan de orde.

De **voorzitter** wijst erop dat dit onderwerp voor negentig minuten op de agenda staat, dus tot ongeveer 12.00 uur. Om 13.00 uur moet het debat  afgelopen zijn, maar de commissie gaat vast stipt om 12.00uur eindigen. Zo kent hij de commissie immers.

Mevrouw **Bode** (VOLT) brengt naar voren dat een van de conclusies van het rapport is dat de armoederegelingen in Utrecht ruimhartig zijn. Dat vindt VOLT ook, maar zij houden de mensen ook arm. De pleisters die de gemeente bedenkt helpen de mensen met de laagste inkomens niet structureel en onder de pleisters gaat het zweren en etteren, terwijl het bloeden niet stopt. Geldzorgen hebben immers een slechte invloed op gezondheid, leervermogens van kinderen en welzijn. Dit domino-effect vergroot de kansen op ongelijkheid. Zij wil naar de oorzaken kijken.

Mevrouw **Raaijmakers** PvdA) hoort iets over oorzaken, maar zij hoort toch duidelijk dat armoederegelingen de mensen arm houden. Maar in het rapport zelf staan citaten van die mensen zelf die zeggen dat zij blij zijn met deze armoederegelingen. Hoe rijmt dat met elkaar volgens VOLT?

Mevrouw **Bode** (VOLT) ziet hier geen tegenstelling. Deze mensen kunnen misschien minder slecht rondkomen, maar zij blijven nog steeds arm. Het is onvoldoende.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) hoort enige nuancering, al is het onvoldoende. Het is een ferme uitspraak dat armoederegelingen de mensen arm houden. Het rijmt niet met wat zij leest in het rapport.

Mevrouw **Bode** (VOLT) meent dat een armoederegeling echt werkt, wanneer mensen uit de armoede raken. Dat is niet te zien in Utrecht. Daarom stelt zij dat armoederegelingen de mensen arm houden.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt of mevrouw Bode bedoelt dat de gemeente meer moet gaan doen.

Mevrouw **Bode** (VOLT) meent dat de gemeente zeker meer moet gaan doen. Als de oorzaak, te weinig inkomen, niet wordt opgeheven, volgen binnenkort debatten over bijvoorbeeld leerlingenvervoer dat onbetaalbaar wordt omdat steeds meer kinderen naar speciaal onderwijs moeten vanwege gedragsproblemen, vaak ook veroorzaakt door financiële problemen thuis. Hier is al zo'n domino-effect te zien. De Rekenkamer zegt nu dat de regelingen eenvoudiger moeten worden, dat de processen minder versnipperd moeten zijn, dat meer mensen moeten worden bereikt en dat meer mensen echt moeten worden geholpen. Haar fractie onderstreept dit, maar de aanbevelingen en de daarmee de gevraagde besluiten gaan VOLT niet ver genoeg. Hoe moet het bestaande systeem worden verbeterd? Het systeem zou anders moeten zijn, die losse pleisters moeten eraf en het bloeden moet stoppen. Elke euro die de gemeente aan de voorkant geeft en

die bij de mensen terechtkomt bespaart de gemeente later vele malen dat bedrag, als er sprake is van de zogenaamde multi-problematiek.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt wat mevrouw Bode bedoelt met de opvatting dat het systeem anders moet. Hoe moet het dan?

Mevrouw **Bode** (VOLT) bedoelt dat het systeem van pleisters plakken moet verdwijnen. De gemeente heeft heel veel subsidies, spotjes en regelingen met ieder een eigen doel en een eigen proces. Die regelingen bereiken de mensen niet goed en sluiten niet aan op de behoefte die er is.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) begrijpt dat mevrouw Bode zich eigenlijk aansluit bij een van de aanbevelingen, die over versimpeling en meer bereik.

Mevrouw **Bode** (VOLT) antwoordt dat dit inderdaad zo is. Elke euro die aan de voorkant bij mensen terechtkomt, bespaart de gemeente naderhand veel geld vanwege de zogenaamde multi-problematiek die kan ontstaan op het gebied van welzijn, gezondheid, onderwijs, etc. Daarom pleit VOLT voor een beleid in twee richtingen. Er moet structureel zoveel geld komen als nodig is. Alles wat de gemeente nu uitgeeft krijgt zij naderhand meervoudig terug. Het is ook in de raad te zien. Ook op andere gebieden is te zien wat de gevolgen zijn van financiële stress. Het tweede punt is dat de gemeente niet moet werken met een actieagenda, maar met een resultaatagenda: een agenda die past stopt, wanneer het resultaat is bereikt, namelijk dat Utrechters niet meer in armoede leven door een te laag inkomen.

**De heer Van der Graaf** (CU) hoort VOLT een paar dingen noemen waar de gemeente mee moet stoppen, er moeten minder regelingen komen en minder geld. Maar er moet ook meer geld bij. Waarvoor dan? Maar dan komt de hoe-vraag: hoe gaat de gemeente het dan wel oplossen? Hoe bereikt de gemeente dat mensen echt uit die armoede komen en de stap zetten naar werk en dat de armoede stopt?

Mevrouw **Bode (**VOLT) heeft het nog niet allemaal kunnen doorrekenen, maar zij heeft gelezen dat het budget voor armoederegelingen inmiddels is gestegen van 20 tot 32 miljoen euro. Als dat wordt omgeslagen over de 2300 huishoudens, dan gaat het om 115 euro per maand per huishouden met een inkomen tot 125% van het sociaal wettelijk minimum. Door al die processen en al die organisaties sijpelt er geld weg. Als dit wordt vereenvoudigd, kan meer geld direct naar de mensen. Zij denkt dat dat effectiever is. Zij zag vanmorgen een mail van de Armoedecoalitie die zegt dat het minimuminkomen met 7% omhoog moet. Spreekster begrijpt dat dat landelijk moet worden georganiseerd.

De heer **Van der Graaf** (CU) hoort VOLT zeggen wat de Rekenkamer ook zegt. Dat ontschotten is goed, evenals efficiënter besteden en beter bij de doelgroep aansluiten. Dat is allemaal waar, maar tegelijkertijd zegt VOLT ook dat heel veel bestaande regelingen de mensen arm houden. Maar de gemeente geeft mensen ook financiële zekerheid zodat zij weer mee kunnen doen. De gemeente geeft mensen een U-pas zodat zij naar dingen toe kunnen en zo een onderdeel worden van wat in Utrecht speelt. Dat zijn regelingen die mensen juist uit de armoede halen. Daar moet de gemeente toch niet mee stoppen?

Mevrouw **Bode (**VOLT) zegt dat de gemeente het anders moet doen. Het geld dat daarnaartoe gaat moet nog steeds naar die mensen toe. Maar hou het bij geld, zodat die mensen dat zelf kunnen gebruiken voor de dingen die zij nodig hebben in plaats van dat geld wordt verdeeld via een spaghetti of een netwerk van regelingen die geoormerkt zijn en waar zij al dan niet recht op hebben.

De heer **Van der Graaf** (CU) meent dat dat toch precies is wat de U-pas doet. Die regeling geeft de mensen een budget om zelf te kijken waaraan zij het besteden. Dat brengt mensen juist in een positie. Dan constateert hij dat VOLT niet echt voorstellen doet voor wat er dan echt anders moet.

Mevrouw **Bode** (VOLT) zegt dat het minder moet. Maak de U-pas leidend en stop alles in de U-pas en zorg ervoor dat schooldirecteuren niet een dag per week bezig zijn om een bed, een fiets of een laptop voor leerlingen te regelen. Zorg ervoor dat er één ding is in plaats van de brei van regelingen die de gemeente nu heeft.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) probeert het te begrijpen. Het is niet mogelijk om zomaar geld te geven aan mensen. Daarom zijn er regelingen voor deze groepen. Tegelijkertijd is het echter duidelijk dat de gemeente ervoor moet zorgen dat het eenvoudig gaat. Bepleit VOLT nu dat de gemeente moet stoppen met bepaalde regelingen die Utrecht nu heeft? Zij hoort VOLT immers ook zeggen dat er meer geld naar deze mensen moet.

Mevrouw **Bode** (VOLT) wil stoppen met regelingen en ervoor zorgen dat al dat geld zoveel mogelijk bij elkaar komt en naar mensen gaat.

Voor mevrouw **Kendir** (Student & Starter) is dan de vraag: hoe? Het is niet mogelijk om mensen zomaar 1000 euro in de maand te geven. Gaat de gemeente dan volgens VOLT stoppen met de kledingpasregeling of met andere regelingen?

Mevrouw **Bode** (VOLT) wil dat heel graag doen. Het geld wordt dan gestopt in de U-pas, als dat de weg is. Dan kunnen mensen zelf beslissen waaraan zij het willen uitgeven.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) hoorde de voorzitter van de Rekenkamer daarnet al zeggen dat dit pleisters plakken een gevolg is van landelijk beleid. Maar die pleisters worden graag aangenomen door mensen. Is VOLT het dan met D66 eens dat de gemeente in eerste instantie moet kijken naar wat er landelijk kan veranderen en zich daaraan moet aanpassen, maar niet regelingen moet wegnemen die wel werken voor mensen? Die zijn er ook genoeg. Nu wordt geïnsinueerd dat eigenlijk niets werkt, maar als de raad luistert naar de mensen die in het onderzoek terugkomen, blijkt dat er wel degelijk regelingen zijn die voor hen nuttig zijn. Spreekster wil die behouden. Kan VOLT zich daarin vinden?

Mevrouw **Bode** (VOLT) pleit voor minder regelingen omdat zij wil dat het geld direct bij mensen terechtkomt. Zij weet dat de gemeente dat geld niet direct kan geven, er moet iets tussen zitten omdat het anders wettelijk complex wordt. In het rapport wordt wel geconcludeerd dat de regelingen onvoldoende aansluiten op de behoeften van mensen en dat de gemeente daar kritischer op moet zijn. Zij wil daarin een stap verder gaan door minder regelingen te maken, geld minder te oormerken en het te behouden als geld dat naar mensen toe kan gaan.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) vindt dit heel belangrijk. Het is echt de bedoeling dat de gemeente regelingen afstemt op wat mensen willen. Als zij aangeven dat bepaalde regelingen het hun mogelijk maken om deel te nemen in de stad en dat dat voor hen belangrijk is, kan zij VOLT dan aan haar zijde vinden om die regelingen niet zomaar weg te schuiven, niet het wiel opnieuw uit te vinden, niet kapot te maken wat werkt en te fixen wat niet werkt?

Mevrouw **Bode** (VOLT) kan zich daar in beperkte mate in vinden omdat het uiteindelijk vaak neerkomt op geld. Als een regeling wordt opgetuigd, dan zijn er uitvoeringskosten mee gemoeid. Er zitten mensen die daaraan werken. Zij zou het juist simpel willen houden. Dat is de kern van haar betoog.

De heer **Van der Graaf** (CU) is dan wel benieuwd of VOLT duidelijke regelingen kan noemen waar Utrecht direct mee moet stoppen.

Mevrouw **Bode** (VOLT) vond de kledingpas echt zonde. Zij weet dat die als een succes wordt gezien. Zij had liever gehad dat mensen 150 euro hadden kunnen besteden aan wat zij willen. In principe zou het iedere regeling kunnen zijn, als het maar bij de mensen zelf terechtkomt. De gemeente geeft subsidies aan de Stichting Leergeld en aan het Educatiefonds en de een koopt een laptop en de ander koopt een laptop in een net andere situatie. Zij vindt het complex.

De heer **Van der Graaf** (CU) meent dat dit toch allemaal organisaties zijn die ontzettend hun best doen om zich te verdiepen in één duidelijke doelgroep en om voor die doelgroep iets te betekenen. De Rekenkamer zegt juist dat de organisaties zich in de doelgroep moeten verdiepen en dat er een regeling moet komen die past bij die doelgroep. Stichting Leergeld doet dat al.

Mevrouw **Bode** (VOLT) ziet dat die organisaties ontzettend hun best doen, maar zij vindt het verspilling. Zij zouden er niet moeten zijn. De Voedselbank doet ook haar best, maar zij wil dat

mensen hun eigen regie hebben en de spullen kunnen kopen die zij nodig hebben. Daar moet geen stichting of Voedselbank tussen zitten. Dat is het doel.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) heeft een punt van orde. Zij gunt de CU graag haar interrupties, maar merkt wel op dat de heer Van der Graaf al drie keer een interruptie heeft gemaakt. Zij wijst de voorzitter erop dat de commissieleden met elkaar de tijd moeten bewaken.

Volgens de **voorzitter** hoort dit thuis op een ander moment in het debat. Volgens hem heeft de heer Van der Graaf geen drie interrupties gehad op een andere fractie. Als hij zich hierin vergist, dan heeft de heer Van der Graaf geluk gehad. Maar hij zegt mevrouw Kendir toe goed te letten op de tijd en de interrupties. Meestal krijgt hij het andersom te horen, maar dit is goed.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) wil de Rekenkamer bedanken voor dit rapport en voor al het harde werk. Bestaanszekerheid is een grondrecht en daarom is het voor D66 Utrecht van groot belang om er alles aan te doen dit recht te waarborgen. Toch lukt het de gemeente niet om te voorkomen dat inwoners in armoede vervallen en hen die in armoede leven daaruit te helpen, ondanks het ruimhartige armoedebeleid. De gemeente plakt pleisters op een wond die ontsmet, gehecht en verbonden moet worden. De oorzaken zijn helaas complex. Een groot deel van de oorzaken ligt in het landelijke beleid voor de aanpak van armoede. Maar dat betekent niet dat de gemeente niet alles moet doen wat binnen haar vermogen ligt om tot een effectiever en duurzamer beleid te komen. Voor D66 gaat het er niet alleen om de aanbevelingen over te nemen, maar ook om aan te geven hoe daaraan invulling wordt gegeven. De eerste oorzaak die in het rapport wordt genoemd is het bereiken van de doelgroep die recht heeft op deze ondersteuning. Deze is niet groot genoeg, maar tegelijkertijd weet de gemeente dat, als zij iedereen zou bereiken, de financiële middelen niet toereikend zouden zijn. Welke mogelijkheden ziet de wethouder om dit dilemma op te lossen en kan zij toezeggen de scenario's helder weer te geven? Als tweede oorzaak wordt genoemd dat de doelgroep zich verbreedt en dat steeds meer lage en middeninkomens in financiële problemen komen. Hen niet helpen omdat zij in een hogere inkomenscategorie vallen vergroot het risico dat de problemen verergeren en dat zij uiteindelijk in ernstige armoede vervallen. Dan wordt het vinden van oplossingen steeds moeilijker en gaat dat de gemeente veel meer geld kosten. D66 vindt dat een zeer ongewenste ontwikkeling. Bovendien gaf de wethouder in haar kadernota aan dat zij niet langer alleen maar pleisters wil plakken en dat preventie van armoede een van haar focuspunten zou worden. Welke mogelijkheden ziet de wethouder in dat licht om te voorkomen dat deze groep in ernstige armoede vervalt? Kan de wethouder toezeggen om, ook in de door de Rekenkamer aanbevolen scenario's, in het nieuwe beleid deze groep mee te nemen? Een andere oorzaak is het gebrek van aansluiting van de regeling op de behoeften van de doelgroep. D66 vindt het erg belangrijk dat het beleid realistisch is en aansluit op deze behoefte. Hoe reageert de wethouder op het ontstaan van deze mismatch, hoe gaat de wethouder deze aanpakken en hoe gaat zij zorgen voor een betere aansluiting van de Utrechtse regelingen op de werkelijke behoeften van de bewoners? Spreekster gaat in op de aanbevelingen. Gezien de beperkte financiële middelen begint zij met de laatste. Kan de wethouder toezeggen de aanbeveling voor het subsidiekader en de verantwoording te verbeteren en tegelijkertijd in samenwerking met de organisaties te werken aan een efficiency-slag, waarbij wordt ingezet op de meest effectieve en duurzame initiatieven?

Volgens mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zegt D66 terecht dat er beperkte middelen zijn. Er wordt wel gekeken naar de efficiency van de organisaties die ermee bezig zijn, maar uiteindelijk moeten keuzes worden gemaakt wie geholpen kan worden en wie niet. Het beleid moet de breedte of de diepte in. Is D66 het daarmee eens?

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) stelt voorop dat iedereen in deze zaal, inclusief de wethouder, het eigenlijk niet te verkroppen vindt dat die keuzes moeten worden gemaakt. Maar zij moeten wel gemaakt worden. Daar vinden mevrouw Al-Saqaff en zij elkaar wel.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt of D66 dan ook zegt dat in de scenario's die gemaakt zullen worden een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen verbreding en verdieping, zodat daarna de raad ook kan bepalen waar de keuzes worden gemaakt. De commissie heeft al eerder een voorstel gehad van het college om te focussen op drie groepen en daar was veel discussie over.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) denkt dat, zeker in het licht van dit rapport, die discussie nog niet volledig is gevoerd. Straks komt het beleid en dan zal diezelfde discussie weer worden gevoerd. In het vorige debat gaf de wethouder aan gezinnen met kinderen heel belangrijk te vinden. Daar kan spreekster zich helemaal in vinden. Die mensen zitten ook in deze groep van middeninkomens. Er is heel veel overlap in de groepen. In de bijeenkomst van vorige week ging het ook heel veel over de groep ouderen. Zij vindt het heel erg moeilijk om te zeggen dat de gemeente die groep niet gaat helpen. Zij ziet het liefste dat de raad een breed pakket aan scenario's krijgt en dat de raad vandaaruit de meest geïnformeerde afweging kan maken.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) denkt dat, als zij het laatste goed beluistert, D66 eigenlijk wil wat het Rekenkamerrapport aanbeveelt in aanbeveling 5, namelijk dat de gemeente ook gaat sturen op samenwerking tussen partijen en meer efficiëntie. Vindt D66 niet dat de gemeente die laatste aanbeveling ook onverkort zou moeten aannemen?

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) is het daar zeker mee eens. Dit komt ook voort uit gesprekken die zij in de afgelopen maanden met organisaties heeft gevoerd. Die geven dat zelf ook aan. Zij zeggen dat zij het liefst overbodig zijn. Vanuit dat beeld en vanuit hun wens is het heel goed daarnaar te kijken. Een andere aanbeveling is de samenwerking tussen diverse onderdelen binnen de gemeentelijke organisatie. Dit sluit aan op de vorige toezegging waar zij om vroeg. D66 Utrecht vindt het belangrijk om, wanneer de gemeente efficiëntie verwacht van de samenwerkingspartners, dit uitgangspunt ook toe te passen binnen de organisatie. Kan de wethouder toezeggen erop toe te zien dat de effectiviteit en de efficiëntie van de gemeente wordt vergroot door de samenwerking te faciliteren en te onderzoeken op welke manier die efficiëntie nog vergroot kan worden ? Het nieuwe armoedebeleid wordt naar verwachting in Q1 2024 besproken. De aanbeveling van de Rekenkamer gaat over het opstellen van scenario's in relatie tot mogelijke ontwikkelingen van de armoedeproblematiek en het formuleren van houdbare beleidsopties. Kan de wethouder toezeggen alle groepen in deze scenario's mee te nemen en met name aan te geven wat het effect is van het nieuwe beleid op hen? Op deze manier kunnen keuzes op basis van goede informatie worden gemaakt en dat is nodig. Armoede is immers een veelkoppig monster, zoals de voorzitter van de Rekenkamer al zei, dat alle betrokken ondanks de moeilijke keuzes gezamenlijk moeten verslaan.

De heer **Van der Graaf** (CU) geeft aan dat de CU blij is dat door de Rekenkamer inzichtelijk onderzoek is uitgevoerd om in kaart te brengen welke verbeterpunten mogelijk zijn voor de gemeente bij de armoedebestrijding. Zijn fractie dankt de Rekenkamer daarvoor en voor het deskundig uitvoeren van het onderzoek. In Utrecht leven te veel mensen in armoede en de gemeente speelt een belangrijke rol in het tegengaan van deze armoede. De CU maakt zich zorgen over de uitkomst van het onderzoek dat er te weinig geld is om alle Utrechters met financiële problemen te ondersteunen. Maar het onderzoek biedt ook veel kansen voor de gemeente om armoede nog effectiever tegen te gaan. Op een aantal punten hoort zijn fractie graag een reactie. In het onderzoek van de Rekenkamer is te zien dat niet alle regelingen goed aansluiten op de doelgroep. Hierdoor lijken de regelingen minder toegankelijk dan zij horen te zijn en worden zij ook niet altijd voldoende uitgeput. Ouderen geven b.v. aan dat het aanbod van de U-pas voor hun leeftijd beperkt is. Ho ziet de wethouder er dan op toe dat deze armoederegeling beter aansluit op de doelgroep? Kan de wethouder garanderen dat, als regelingen niet voldoende worden bevonden en onderbesteding dreigt, eerst het maximale wordt gedaan om beter aan te sluiten, alvorens de budgetten opnieuw worden overwogen? Op het laatste punt ziet de CU graag ook een reactie van de Rekenkamer.

Mevrouw **Bode** (VOLT) hoort dat de CU he heeft over aanpassing van de regelingen. Een van de conclusies uit het rapport is dat het aanbod versnipperd is en dat het complex is. Hoe beziet de CU dat in dit licht, dus door alleen regelingen aan te passen?

De heer **Van der Graaf** (CU) merkt op dat hierover daarnet ook al is gedebatteerd. Volgens hem is de enorme kracht in Utrecht dat de gemeente regelingen samen met organisaties in de stad, zoals de Voedselbank en de Stichting Leergeld,  optuigt. Het liefst heeft ook zijn fractie die organisaties niet, maar er is armoede in de stad en dan bestrijdt de gemeente dat samen met deze organisaties. Zij kennen hun doelgroep en daarom moet de gemeente daarop via hen inzetten en met hen samenwerken.

De heer **Şimşek** (DENK) hoort dat de heer Van der Graaf vroeg of de wethouder kan toezeggen dat eerst wordt bekeken wat het bereik is van die armoederegelingen en de efficiëntie beter wordt benut voordat wordt gesleuteld aan het budget. Maar de Rekenkamer heeft in het rapport al aangegeven dat, als alle mensen waarop deze armoederegelingen zijn gericht zouden worden bereikt, er een reusachtig tekort zou ontstaan. Waarom zou daarop moeten worden gewacht? het is toch sowieso het doel dat iedereen wordt bereikt?

De heer **Van der Graaf** (CU) is het ermee eens dat het streven is iedereen die het nodig heeft te bereiken. Dat is ook waartoe zijn fractie oproept. Onderbenutting kan een indicator zijn dat gemeente en organisaties de doelgroep niet goed in beeld hebben. Als er geld over is in een regeling, dan betekent dat wellicht dat gemeente en organisaties de mensen niet goed weten te bereiken die het nodig hebben. De CU wil dat er op die manier naar wordt gekeken.

Volgens de heer **Şimşek** (DENK) betekent dat ook dat, wanneer nu al is uitgerekend dat, als iedereen wel zou worden bereikt – een breed gedeelde opvatting in de commissie – , er gewoon een tekort zou zijn. Dan is het toch logisch dat het totale armoedebudget groter moet worden?

De heer **Van der Graaf** erkent dat dit wel waar is. Wat lokaal kan worden gedaan is helaas vaak pleisters plakken. Veel van de inkomenspolitie ligt in Den Haag. Ook daarnaar zal moeten worden gekeken. Waar de gemeente wat kan doen, moet zij dat ook doen. Maar ook hier is het budget niet eindeloos, zoals de heer Şimşek waarschijnlijk ook weet. Dit brengt spreker tot zijn laatste punt. De gemeente zal de middelen die zij heeft zo efficiënt en zo effectief mogelijk moeten inzetten. Daarvoor is het belangrijk dat de gemeentelijke samenwerking goed is. Verschillende afdelingen praten soms langs elkaar heen. Dat is echt zonde omdat er dan soms geld blijft liggen. De CU vindt het belangrijk om aan te sturen op meer verbinding en is benieuwd naar de rol die de wethouder daarin pakt. Het aansturen op een betere samenwerking binnen de gemeenteafdelingen biedt namelijk veel kansen om de armoedebestrijding nog effectiever aan te pakken. Wat heeft de wethouder uit het rapport meegenomen om die aanbeveling uit te voeren? Tenslotte kreeg zijn fractie ook een brief over de aanbesteding van de U-pas. Voor gebruikers gaan dingen veranderen. Graag hoort de CU hoe de Rekenkamer reageert op deze brief en hoe deze aanpassingen kunnen helpen in de strijd tegen de armoede.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) merkt op dat de VVD in verscheidene debatten al heeft gesproken over pleisters plakken. Het Utrechtse armoedebeleid voelt voor haar fractie ook zo. Haar fractie is blij dat de Rekenkamer dit onderzoek heeft gedaan, maar de resultaten baren de VVD wel zorgen. Zij gaat in op de reactie van het college. Het moet duidelijk zijn dat de gemeente wel degelijk dingen kan doen en kan aanpassen. Het afschuiven op enkel het Rijksbeleid vindt haar fractie echt wel het afschuiven van verantwoordelijkheden. Eigenlijk zou de VVD willen dat dat niet telkens wordt herhaald.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) meent dat niemand hier zegt dat de gemeente de verantwoordelijkheid niet neemt. Volgens haar neemt de gemeente Utrecht de verantwoordelijkheid heel goed. Ook in deze periode is er een impuls gegeven aan het armoedebeleid. Tegelijk geeft zij wel aan dat, als Utrecht het systeem wil veranderen, de gemeente bij het Rijk moet zijn en dat de gemeente vooral pleisters kan plakken. Hoe ziet de VVD dat en vindt de VVD de opmerking van daarnet niet misplaatst?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD**)** vindt het fijn dat mevrouw Kendir de tijd heeft gehad om even te vertellen hoe goed het hier gaat. Er is een aantal aanbevelingen gedaan en er is grondig onderzoek gedaan. Er zijn vijf dingen die de gemeente anders kan doen om het beter te maken. Waarom moet er dan alsnog weer worden verwezen naar het Rijksbeleid? Ga aan de slag met die vijf dingen en neem zelf die verantwoordelijkheid!

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) meent dat iedereen dit debat heel kritisch ingaat. Er is inderdaad een rapport dat aantoont dat heel veel dingen beter kunnen. Maar door te doen alsof Utrecht niet de verantwoordelijkheid neemt en alleen maar wijst naar landelijk beleid doet iemand onrecht aan het beleid dat Utrecht heeft. Ziet de VVD dan niet ook de impuls van het armoedebeleid en alle armoederegelingen die Utrecht heeft?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vindt dit heel veel vragen. Dit is de reactie van het college. In het begin stond dat de gemeente een aantal dingen kan doen, maar dat het meeste toch echt Rijksbeleid is. Dan denkt zij dat de rol van het college veel te klein wordt gemaakt.

De **voorzitter** wijst erop dat er per interruptie maar één vraag kan worden gesteld.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) merkt op dat VVD en D66 landelijk nog in een coalitie zitten. De voorzitter van de Rekenkamer zei daarnet dat die pleisters ook het gevolg zijn van landelijk beleid. Is de VVD met D66 van mening dat ook daar dingen opgelost moeten worden en dat ook vanuit Den Haag meer geld naar de gemeente moet komen om deze oplossingen te faciliteren? Vindt zij de VVD aan haar zijde om dat signaal door te geven?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) antwoordt dat het er niet om gaat of het landelijk beleid wel of niet goed is. Het gaat haar erom dat het college een brief stuurt waarin staat dat de meeste dingen Rijksbeleid zijn en dat de gemeente zelf maar beperkte mogelijkheden heeft om iets te doen. Zij vindt dat de rol van het college dan veel te klein wordt gemaakt. Er zijn vijf concrete dingen die het college kan doen. Zij vindt dat die rol veel groter moet worden gemaakt.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) leest het toch echt iets anders dan mevrouw Al-Saqaff. Volgens haar is het èn-èn. Dan is nog steeds haar vraag aan de VVD: Ziet zij de VVD aan haar zijde om de nodige signalen aan Den Haag door te geven?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) denkt dat Den Haag heel goed in de gaten heeft wat er gaande is. Zij laat het inkomensbeleid daar ook zitten, maar wanneer zij mensen uit Den Haag spreekt, gaat het altijd over Utrechtse zaken. Spreekster gaat verder met haar betoog. Dit was de eerste van vier alinea's. Het structureel helpen van mensen en het voorkomen van pleisters plakken vraagt om heldere keuzes, duidelijke doelstellingen, degelijke evaluatie en samenwerking. De doelstellingen van de armoederegelingen moeten echt beter worden geformuleerd en eventueel naar aanleiding van dit rapport worden bijgesteld. De VVD is het nog niet duidelijk hoe het college dat wil gaan doen. Zij vraagt om een reactie. De VVD is ook benieuwd naar de scenario's. Dat kwam daarnet al naar voren in het interruptiedebat met D66. Als die scenario's komen, wil haar fractie echt een onderscheid tussen verdieping en verbreding van de groepen. Ook wil zij dat die scenario's duidelijk worden uitgesplitst en dit naast de drie focusgroepen die het college eerder heeft genoemd. De VVD maakt zich namelijk ook zorgen over de stijgende armoede onder de middeninkomens. Het derde punt is dat de gemeente echt moet kijken naar wie er nu gebruik maakt van de regelingen. Het gebruik van de U-polis en de regeling zorgkosten neemt af. Haar fractie vraagt zich af of dat geld niet beter kan worden ingezet voor andere regelingen zodat daar wordt voldaan aan de behoefte. De middelen zijn beperkt en daarom moet het geld goed worden besteed. Het is niet meer dan fair om te kijken naar de regelingen die minder worden gebruikt.

Mevrouw **Kleinrensink** (GL) begrijpt het streven om het zo eenvoudig mogelijk te maken. Maar juist die zorgverzekering is er voor een groep die vaak hoge zorgkosten heeft en die gebaat is bij een extra financieel net vanuit de gemeente. Binnen dat bereik kunnen weer groepen specifiek worden geholpen. Hoe ziet de VVD dat? Als regelingen worden afgeschaft, kan immers ook minder maatwerk worden geleverd.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) denkt dat dit het dilemma is waar de gemeente altijd voor staat. Wil zij een meer generiek beleid voeren en aansluiten bij verscheidene mensen of wil zij meer specifiek voldoen aan specifieke behoeften? Zij vindt dat lastig. Zij vindt ook dat dit terug moet komen in de scenario's zodat de raad een afweging kan maken, maar zij ziet wel dat een bepaalde regeling steeds minder wordt gebruikt. Dan vraagt zij zich af of er niet iets voor in de plaats moet komen en of het geld niet naar iets anders toe moet. Dat is een vraag die zij nu stelt,

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) heeft een punt van orde. Zij heeft problemen met het geluid uit de microfoon van de VVD.

De **voorzitter** stelt voor een andere microfoon te gebruiken. Na enkele pogingen om het probleem op te lossen besluit hij de vergadering kort te schorsen.

De **voorzitter** schorst de vergadering om 11.02 uur en heropent deze om 11.04 uur.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) zet haar betoog voort. De U-pas en de regeling tegemoetkoming zorgkosten (RTZ) worden dus minder gebruikt. Ook hier moet de gemeente dan een duidelijke keuze maken. In het interruptiedebat vroeg zij al welke regeling dan waarvoor wordt gebruikt. De VVD wil echter ook een echte versimpeling van de regelingen. De wethouder gaf in het vorige debat zelf aan dat zij dan mogelijk generiek worden. Maar zij worden dan volgens de VVD wel toegankelijker. De VVD zou die keuze maken. Zij vraagt de wethouder of die daarnaar wil gaan kijken. Dan is er een punt dat de VVD eigenlijk zeer kwalijk vindt. Hoe kan het dat niet duidelijk is waar hoeveel subsidie naartoe gaat? Dit is een flink bedrag dat behoort te worden besteed ten behoeve van inwoners die het moeilijk hebben, maar voor het college en de raad is het één grote black box. Dit is niet eerlijk, ook niet ten opzichte van de partners in de stad die zich elke dag inzetten voor inwoners die het moeilijk hebben. Wanneer brengt het college het subsidiekader op orde en wanneer informeert het de raad daarover? Belangrijker is nog de vraag hoe het college aan de partners duidelijk maakt wie waarvoor in aanmerking komt. Haar fracties krijgt signalen dat het heel lastig is om aanvragen te doen bij de gemeente. Tenslotte vindt de VVD dat de gemeente moet stoppen met pleisters plakken. Hoe vervelend dat ook lijkt, de gemeente moet keuzes maken zodat zij juist degenen die in aanmerking komen voor regelingen het beste kan helpen. Het college moet nu aan de bak en haar fractie denkt graag mee.

Mevrouw **Bode** (VOLT) vraagt welke keuzes de VVD zou maken.

Mevrouw **Al-Saqaff** heeft er een aantal genoemd. Haar fractie zou toch de tegemoetkomingen willen versimpelen. Het risico bestaat dat zij dan meer generiek worden, maar zij worden wel meer toegankelijk. Specifieke regelingen zijn vaak lastig aan te vragen. De VVD zou geen keuze maken voor een brede of specifieke doelgroep, maar neigt naar een wat bredere groep om ook die middeninkomens te helpen, maar zij wacht eerst de scenario's af. Verder zou de VVD keuzes willen maken in de U-polis en in de regeling tegemoetkoming zorgkosten. Als die nu wat minder worden gebruikt, wil haar fractie kijken waar het geld dan het beste kan worden ingezet.

De heer **Şimşek** (DENK) hoort dat mevrouw Al-Saqaff zegt dat, als bepaalde regelingen niet worden gebruikt, het geld aan iets anders wordt besteed. Maar hem is duidelijk gebleken dat heel veel mensen die regelingen misschien wel nodig hebben en zouden willen gebruiken, maar de weg naar die regelingen niet weten te vinden. Zou de gemeente er dan niet eerst voor moeten zorgen dat die regelingen beter vindbaar zijn voordat daar geld wordt weggehaald?

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) denkt dat, als te zien is dat het gebruik afneemt, haar interpretatie is dat mensen die er gebruik van maakten dat niet meer doen omdat zij het niet meer nodig hebben. Als het zo is dat mensen die regeling niet weten te vinden, dan kan daar meer op worden ingezet. Maar er kan ook worden gekeken of het geld niet kan worden toegevoegd aan een grotere pot waar mensen gemakkelijker bij kunnen komen. Zij maakt niet de keuze om te stoppen, maar zij vraagt wel waaraan het geld het beste kan worden besteed.

Mevrouw **Kleinrensink** (GL) bedankt de Rekenkamer voor het rapport. Daaruit wordt duidelijk dat ondanks alle extra investeringen van deze coalitie en ook van daarvoor het armoedebeleid toch onder druk staat, onder andere door de inflatie. Uiteraard hoopt haar fractie dat het Rijk fundamentele keuzes gaat maken. Tot die tijd moet Utrecht het zo goed mogelijk doen. De eerste aanbeveling van de Rekenkamer zegt dat er binnen het huidige budget echt keuzes gemaakt moeten worden. GL zou dat het liefst helemaal niet willen doen en iedereen willen helpen. Maar als die keuzes moeten worden gemaakt, dan kiest GL ervoor om hier ongelijk te investeren en het geld te geven aan die groep die dat het hardst nodig heeft. Haar fractie doet dat overigens met pijn in het hart omdat zij ziet dat de armoede overal groeit. Steeds meer mensen komen in de problemen en dat signaal mag de gemeente geven in de richting van de landelijke overheid.

Mevrouw **Bode** (VOLT) hoort GL zeggen dat deze fractie voor een keuze staat. Dat betekent ook dat mensen buiten de boot vallen. Maar die komen op andere vlakken terug. Met die keuze worden de armoedeproblemen niet opgelost. Ook dat gaat de gemeente geld kosten. Hoe kijkt GL daar tegenaan?

Mevrouw **Kleinrensink** (GL) antwoordt dat niet alleen GL voor die keuze staat, maar ook alle andere fracties. De gemeente moet echt blijven inzetten op bestaanszekerheid. Maar ook zien alle

raadsleden wat voor gemeentebegroting eraan komt en dan ziet zij niet dat er opeens een paar miljoen extra is voor de Armoedenota. Dan moet gekeken worden waar die armoede zich verdiept en daar moet iets aan worden gedaan. Maar het liefst blijft GL iedereen helpen.

Mevrouw **Bode** (VOLT) vraagt of GL het dan met haar eens is dat de raad dan het probleem uitstelt. Als nu een keuze wordt gemaakt voor een bepaalde groep en niet voor een andere, dan komt dat later op andere vlakken weer terug en dan kost het de gemeente geld.

Mevrouw **Kleinrensink** (GL) erkent dat dat zou kunnen. Daarom heeft GL al eerder gevraagd bij de programmabegroting bij bezuinigingen op regelingen ook te kijken naar de indirecte kosten omdat dat kan helpen te voorkomen dat de gemeente zich rijk rekent en vervolgens de gevolgen tegenkomt. Er wordt ingezet op het extra gebruik dat mensen kunnen maken van waar zij recht op hebben. GL blijft benadrukken dat de gemeente het zo gemakkelijk en zo laagdrempelig moet maken, bijvoorbeeld door voorwaarden gelijk te stellen zodat iemand gelijk aanspraak heeft op verschillende regelingen. In het rapport van de Rekenkamer wordt heel stellig gezegd welke groepen het minst gebruik maken van de regelingen, In de technische bijeenkomst kwam naar voren dat dit niet zo gemakkelijk te herleiden is. Zij heeft gezocht naar de onderbouwing. Zij vraagt de Rekenkamer hoe deze haar eigen aanbevelingen opduikt en met welke stelligheid kan worden gezegd dat dit de groepen zijn die het slechtst worden bereikt. Dat is namelijk nogal relevant, wanneer de raad besluit het bereik te vergroten of ergens een inspanning op te richten. Zij hoort daarover graag meer van de Rekenkamer. Het gemakkelijker maken van de bijzondere bijstand staat ook in het rapport. GL heeft daar al heel vaak om gevraagd. Haar fractie kijkt dan ook uit naar het onderzoek dat er komt. Daar is echt winst te halen. De CU zei al iets over het aanbod voor ouderen op de U-pas en ook GL is benieuwd hoe het college daartegenaan kijkt en wat hier mogelijk is. Als laatste onderstreept zij het belang van meer samenwerking, met name tussen de onderdeel W en I en het onderdeel WMO. Mensen hebben met beide te maken. Ook al zijn het twee wetten. het is niet op te knippen. Het college geeft aan deze aanbeveling over te nemen, maar geeft niet aan hoe daar concreet over wordt gedacht. Zij vraagt het college aan welke stappen het denkt.

De heer **Brouwer** (CDA) is benieuwd naar hoe GL kijkt naar de aanbevelingen 5 en de reactie van het college daarop

Mevrouw **Kleinrensink** (GL) geeft aan dat er over die aanbevelingen een paar keer iets is gezegd in de commissie. Het lijkt haar heel goed om wat beter te kijken naar die voorwaarden. Wat GL betreft is dat ook een goede aanbeveling om die subsidies wat helderder te krijgen. Zij zag overigens een groot deel in de programmabegroting uitgesplitst staan, meer dan het was. Het is volgens haar goed om daar een verdere slag in te maken. De Armoedecoalitie  gaf aan dat er misschien nog meer efficiëntie te halen is tussen informele en formelere partijen in de stad. Dat zou het college mee kunnen nemen.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) brengt naar voren dat het rapport laat zien dat armoede een groot en groeiend probleem is voor deze stad. Veel oplossingen liggen bij het landelijke beleid. Een hoger bestaansminimum is nodig, evenals hogere lonen en uitkeringen, zoals de commissie Bestaansminimum heeft laten zien. Zonder een landelijke oplossing blijft het lokaal pleisters plakken, maar toch heeft zij het vandaag over wat lokaal kan. Zij dankt de Rekenkamer voor het onderzoek. Er zijn veel goede aanbevelingen en zij hoopt dat het college deze opvolgt en zij hoopt ook dat de Rekenkamer straks reageert, als de nieuwe nota er ligt. Zij heeft een specifieke vraag over het bereik aan de Rekenkamer. Er wordt ingezet op een groter bereik en er worden wat hints gegeven om dat te bereiken, maar het is niet echt concreet. Kan de Rekenkamer dat nog wat toelichten? Het ei van Columbus zoekt natuurlijk iedereen. Waarom is er niet gekeken naar de doelgroep kinderen en hoe ziet de Rekenkamer het bereiken van deze specifieke doelgroep voor zich? Bij aanbeveling 3 heeft de Rekenkamer het over het optimaliseren van het budget van de regelingen en stelt zij de vraag wanneer dit de meeste toegevoegde waarde heeft. Dat is een heel interessante vraag, maar er wordt door de Rekenkamer niets over gezegd. Zou het inzetten op kinderen niet van toegevoegde waarde zijn? Zij vraagt de Rekenkamer toch te reflecteren op die lastige kwestie wat landelijk ligt en wat lokaal. Zij weet dat het deels politiek is. Er staat wel iets in, maar zij is benieuwd hoe de Rekenkamer hiernaar kijkt. Wat kan en moet lokaal gedaan worden en wat ligt vooral bij het landelijke beleid? Wat het college betreft kan zij aansluiten bij wat eerdere sprekers hebben gezegd over verbetering van de interne organisatie. De bestuurlijke reactie in het

rapport stelt haar niet voldoende gerust. Een jaar geleden heeft de commissie gezegd dat de actie Schuldenvrij een succes was. Dat was een onderdeel van de reguliere dienstverlening. Dan leest zij toch dat, zodra het woord actieagenda vervalt, kennelijk ook allerlei dienstverlening vervalt en niet efficiënt wordt samengewerkt. Er is al gesproken over aanbeveling 5, samenwerking in het veld. Haar fractie vindt dat die onverkort moet worden overgenomen. Ook kan de PvdA zich vinden in de opmerking over de helderheid van subsidies. Zij noemt een praktijkvoorbeeld. Deze maand weet een organisatie als Stichting Leergeld nog niet wat zij in januari 2024 aan subsidie zal ontvangen. Dat hoort zij in januari 2024. Hoe kan de gemeente van deze organisatie vragen om efficiënt de armoede in de stad te bestrijden, terwijl zij geen duidelijkheid hebben over hun budget? Haar fractie heeft eerder gevraagd om scenario's. Die komen straks ook bij de nota, maar wordt dan ook specifiek naar armoede onder kinderen gekeken en komt dat terug in de scenario's?

De heer **Van Heuven** (PvdD) dankt in de eerste plaats de Rekenkamer voor het gedegen onderzoek en het inzichtelijke, leesbare en heldere rapport. Het rapport laat een enorm dilemma zien. Het huidige ruime budget voor armoedebestrijding is ontoereikend om de mensen die niet van de regelingen gebruik maken voldoende te ondersteunen. Moet de gemeente dan minder mensen beter gaan bedienen of moet zij toestaan dat het gaat zoals nu? Moet het budget voor de regelingen worden verhoogd om meer mensen te ondersteunen, maar waar komt dan het budget vandaan? In een tijd van een klimaatcrisis, een natuurcrisis en een biodiversiteitscrisis zijn er vele noodzakelijke kostenposten die op termijn ook de bewoners in hun portemonnee zullen treffen. De PvdD ziet daarom liever geen discussie over hoeveel mensen de gemeente moet helpen die echt bestaanszekerheid nodig hebben. Zijn fractie voorkomt liever dat mensen in armoede vervallen. Als het college scenario's gaat uitwerken, dan wil de PvdD ook dat het college in beeld brengt welke gemeentelijke kostenposten of welk gemeentelijk beleid bijdraagt aan sluimerende armoede. Door het sturen op groei van de stad bijvoorbeeld komen er meer mensen naar Utrecht. Daardoor worden he leven en de huizen duurder. Er zit een soort 'dubbelheid' in het beleid.

De heer **Şimşek** (DENK) vraagt zich af hoe de heer Van Heuven aankijkt tegen het feit dat straks veel Utrechters zullen moeten betalen om een auto voor de deur te hebben, terwijl die mensen die auto gewoon nodig hebben.

De heer **Van Heuven** (PvdD) ziet het probleem, maar wijst erop dat veel mensen van het openbaar vervoer gebruik kunnen maken of andere transportvormen die tegen die tijd hopelijk goedkoper zijn dan het gebruik van een auto. Dat is ook beter voor het milieu.

De **voorzitter** wijst de heer Şimşek erop dat dit geen parkeerdebat is. Hij moet twee of drie keer het woord armoede gebruiken.

De heer **Şimşek** (DENK) vraagt hoe de heer Van Heuven dan de positie ziet van allerlei ondernemers die de auto echt nodig hebben. Hij denkt dan aan schilders, stukadoors en klusmensen. Hetzelfde geldt voor mensen met grote gezinnen die echt de auto nodig hebben. Al die mensen kunnen in armoede vervallen. Ook de lagere en middeninkomens komen in de problemen, als zij veel moeten betalen voor het hebben van een auto.

De heer **Van Heuven** (PvdD) denkt niet dat veel gezinnen in armoede zouden vervallen, als zij meer moeten betalen aan parkeerkosten. Voor gezinnen met grote kinderen is het misschien lastig, als zij meer voor hun auto moeten betalen, maar hij denkt dat ook zij kunnen profiteren van een goed, goedkoper en duurzaam openbaar vervoer, als de gemeente in staat is daarin te investeren.

De heer **Brouwer** (CDA) is benieuwd naar wat de PvdD zei over de groei van de stad. Spreker begrijpt die kritiek wel, maar vraagt de PvdD wel of zij ook ziet dat de groei van de stad kan bijdragen tot economische ontwikkeling en daarmee meer banen genereert.

De **voorzitter** vraagt de commissie dicht bij armoede en armoedebeleid te blijven en meer specifiek het Rekenkamerrapport.

De heer **Van Heuven** (PvdD) merkt op dat dat de intentie van zijn opmerking was. Hij ziet dat in het gemeentelijk beleid dat soms wordt geïnvesteerd in dingen waardoor het voor mensen in

armoede alleen maar duurder wordt. Dat ziet hij ook hier. De gemeente kan wel grote bedrijven en kantoren naar Utrecht halen, maar het zijn vaak de hoger opgeleiden buiten Utrecht die hiervan profiteren. Er is altijd wel wat ondersteunend werk nodig, maar daarmee kan niet veel armoede worden voorkomen. De Rekenkamer doet vele goede aanbevelingen en het college neemt die over. Ook de Armoedecoalitie adviseert dat. Het belangrijke vindt de PvdD dat onderdelen van de gemeente beter moeten samenwerken om meer samenhangend beleid te ontwikkelen om zo slagkracht, efficiëntie en impact te vergroten en om zo de samenwerkingspartners in de stad beter te laten werken. De PvdD wil hierop inhaken door een pleidooi om het dierenwelzijnsbeleid bij het armoedebeleid te betrekken. Veel mensen in armoede hebben dieren in huis, ook omdat zij door geldgebrek een minder sociaal leven leiden en steun vinden bij hun huisdieren Er zijn acht voedselbanken, maar er is maar één dierenvoedselbank die niet erg ruim in het financiële jasje zit. Hij zag dat de Rekenkamer in het rapport de dierenvoedselbank ook niet noemt. Hij heeft daar geen kritiek op, maar het is wel typerend. De dierenartskosten rijzen de pan uit doordat internationale ketens en investeringsmaatschappijen de individuele dierenartspraktijken opkopen en de tarieven flink verhogen. Mensen met huisdieren en een krappe beurs mijden de dierenarts steeds meer. Zo dreigen de dieren hiervan de dupe te worden. Hij begrijpt dat de Rekenkamer waarschuwt voor het toevoegen van steeds meer groepen aan de armoederegelingen, maar zijn fractie pleit echt voor het vizier op dieren in armoede. De PvdD wil dat armen beter worden ondersteund in hun kosten voor dieren. Bij de Armoedenota komt zijn fractie daarop terug. Zij zou eventueel willen overwegen om een dierenartsverzekering toe te voegen aan de U-polis, als dat mogelijk zou zijn. Dat is ook nodig omdat per 1 januari 2024 dierenverwaarlozing sneller bestraft kan worden. Zijn fractie is daar blij mee, maar de minima moeten niet worden opgezadeld met boetes die zij niet kunnen betalen omdat zij ook de zorg voor hun huisdier niet kunnen betalen. Hij komt hier later op terug.

De **voorzitter** wijst de heer Van Heuven erop dat hij door zijn spreektijd heen is.

De heer **Van Heuven** (PvdD) heeft nog één punt. De Rekenkamer constateert dat niet altijd duidelijk is hoe investeringen en subsidies daadwerkelijk bijdragen en wil hier meer controle op. Maar tegelijkertijd is het ook niet gewenst om mensen en partners in het armoedebeleid op te zadelen met een enorme verantwoordingsplicht. Dat kost tijd en geld. Is de wethouder het daarmee eens?

Mevrouw **Bode** (VOLT) hoort dat de PvdD aandacht vraagt voor de stijgende kosten van de dierenarts en dat de dierenvoedselbank ontbreekt. Maar de Rekenkamer pleit er ook voor dat de gemeente regelingen versimpelt. Met dit pleidooi wordt het nog complexer. Hoe ziet de PvdD dat?

De heer **Van Heuven** (PvdD) ziet dat ook. Daarom besteedt hij ook een zin aan de waarschuwing van de Rekenkamer dat het steeds maar toevoegen van nieuwe doelgroepen aan het armoedebeleid ingewikkeld is. Maar hij vindt wel dat, als dieren in armoede leven die net zo ruimhartig in het beleid moeten worden meegenomen als mensen in armoede. Het gaat hier om dieren die vervolgens sneller euthanasie zullen ondergaan omdat mensen het niet meer kunnen betalen. Daar maakt hij zich wel zorgen over. Hij zou dit dus willen toevoegen aan het armoedebeleid.

De heer **Brouwer** (CDA) brengt naar voren dat armoede niemand zou mogen overkomen en dat zij, zoals al eerder is gezegd, verscheidene levensterreinen raakt. Hij dankt de Rekenkamer voor het onderzoek en de aanbevelingen. Het CDA is blij dat het college bijna alle aanbevelingen overneemt. Het is voor het CDA echt noodzakelijk dat met name aanbeveling 1 wordt uitgevoerd. Dat vraagt om een scherpe politieke keuze, maar de raad en de gemeente hebben ook de taak eerlijk en transparant te zijn richting inwoners. In de tweede plaats vraagt hij aan de wethouder en aan de Rekenkamer hoe effectief de aanbevelingen en de oplossingsrichtingen van het college over het vergroten van het bereik werkelijk zullen zijn voor de armoede aanpak. Worden hiermee de meest kwetsbaren bereikt? Kan de wethouder daarnaast ingaan op de vraag hoe zij dit bereik wil vergroten? Hij vond namelijk de beantwoording van het college op dit punt betrekkelijk vaag. Zijn derde punt is dat voor het CDA de aansluiting op landelijke regelingen belangrijk is. Er is al iets over gezegd, maar er zit nog een andere kant aan. Door regelingen ruimer toe te passen kan namelijk de effectiviteit worden ondergraven. Dat staat ook in het rapport. Dat doet zich voor, als bijvoorbeeld iemand met een middeninkomen minder te besteden heeft dan iemand die gebruik maakt van de armoederegelingen op dit moment. Hoe ziet de wethouder dit en kan dit worden

meegenomen in de scenario's die worden opgesteld? Zijn vierde punt berust op een citaat van een inwoner: "Ik vind dat de armoederegelingen wel wat meer bekendheid zouden mogen krijgen, informeer daarover meer via buurtteams en buurthuizen". Spreker vraagt de wethouder of dit nu gebeurt en of zij hier meer kansen ziet. Juist daar bereikt de gemeente mensen met minder vertrouwen in de overheid. Over aanbeveling 5 is al veel gezegd, maar volgens hem komen college en raad eruit en wordt die gewoon overgenomen. Er komt een toezegging of anders een motie waarvoor er meer dan genoeg steun is, ook omdat de Armoedecoalitie en de Rekenkamer hebben aangegeven dat dit echt belangrijk is. Wellicht kunnen buurthuizen en buurtteams hierin ook een belangrijke rol spelen. Niemand mag in armoede leven en ook het CDA wil dat het pleisters plakken stopt.

De **voorzitter** heeft een opmerking over wat de heer Brouwer zei over een motie of een toezegging. Het is zo dat dit in het raadsvoorstel van de Rekenkamer staat en niemand amendeert dit eruit. Als de raad het aanneemt dan is dat geldig en niet de reactie van het college dat zegt dat het vier van de vijf aanbevelingen pakt. Het is andersom. Iemand die die aanbeveling niet wil moet haar eruit amenderen.

De heer **Otto** (EenUtrecht) begint met een oproep aan alle commissieleden. Er wordt veel gesproken over pleisters plakken, maar de gemeente Utrecht en de partners doen veel meer dan dat. De commissie doet zich te kort, als zij blijft zeggen pleisters plakken. Het is veel meer eerste hulp bij nood. Er zijn onwijs veel Utrechters die door de hulp die zij krijgen in de stad overeind blijven. Dat pleisters plakken noemen vindt hij een stad als Utrecht onwaardig.

De heer **Şimşek** (DENK) hoort dat de heer Otto stelt dat de commissie zichzelf niet tekort moet doen, evenmin als de organisaties die de gemeente helpt. Maar volgens spreker is het idee van pleisters plakken gewoon dat het geen oplossing is voor structurele armoede en dat het, zoals hijzelf aangeeft, de mensen op de been houdt in plaats van dat het armoede echt voorkomt. Hoe kijkt de heer Otto daarnaar?

De heer **Otto** (EenUtrecht) antwoordt dat het in een aantal gevallen zeker zo is. Maar er zijn een heleboel Utrechters die voor armoede worden behoed omdat zij hulp krijgen, bijvoorbeeld via buurtteams of organisaties die aan preventie doen, die uitleggen hoe iemand beter kan omgaan met de middelen die hij heeft of die ervoor zorgen dat iemand psychische ondersteuning krijgt. Dat zorgt ervoor dat iemand buiten de armoede blijft. Dat noemt hij geen pleisters plakken. In punt 5 van het kernrapport staat dat de afdelingen te weinig of soms zelfs helemaal niet met elkaar samenwerken. Hij vraagt aan de wethouder of de Rekenkamer nodig was om daar achter te komen of dat het college dit al wist. De vraag voor nu is hoe ervoor wordt gezorgd dat die afdelingen wel met elkaar samenwerken. Zo kan een hoop winst worden behaald. Hij gaat in op de punten 5.1 en 5.3 over de bekendheid van alle partners die subsidie ontvangen en actief zijn in het veld en over de manier waarop dat tot stand komt. Hij vraagt ook hier of het rapport van de Rekenkamer nodig was om daar achter te komen. De vraag aan de wethouder is hoe de gemeente er zo snel mogelijk achter kan komen wie al die partners zijn, hoeveel zij ontvangen en hoe zij zich tot elkaar verhouden. Spreker beëindigt zijn bijdrage met de al eerder naar voren gebrachte stelling: iedere Utrechter die in armoede dreigt te komen of al in armoede leeft zou hulp moeten ontvangen. Hij sluit zich aan bij dit standpunt van D66, maar wil nog een stapje verder gaan: geen enkele Utrechter mag de dupe worden van nieuw beleid, dus iedere Utrechter die dat nodig heeft moet gewoon gebruik kunnen maken van de regelingen.

De heer **Brouwer** (CDA) is benieuwd hoe de heer Otto kijkt naar aanbeveling 1 over het maken van die scenario's.

De heer **Otto** (EenUtrecht) kan zich voorstellen dat, als er scenario's worden gemaakt, als wordt bekeken hoe alle Utrechters binnen die scenario's worden bereikt en als wordt nagegaan wie het het hardste nodig heeft en wie net iets minder, daar samen naar wordt gekeken. Maar dan nog moeten de mensen die het in de scenario's net iets minder nodig hebben gegarandeerd hulp kunnen krijgen. Dat geldt voor iedere Utrechter. Ook ouderen moeten niet het idee krijgen dat zij geen hulp krijgen.

De heer **Brouwer** (CDA) begrijpt dat. Maar hij ziet ook dat het budget in de afgelopen jaren van 20 naar 32 miljoen euro is gegaan. Het heeft ontzettend veel geld gekost. De Rekenkamer zegt ook

dat dat niet houdbaar is en dat er een keuze moet worden gemaakt. Die keuze is pijnlijk, maar die moet wel worden gemaakt. Deelt de heer Otto die mening?

De heer **Otto** (EenUtrecht) deelt die mening eigenlijk niet. Zijn fractie heeft er al eerder voor gepleit om, als er een keuze moet worden gemaakt, op andere vlakken naar geld te gaan zoeken en dus niet te bezuinigen op mensen die het het hardst nodig hebben. Dat is een politiek standpunt en zijn fractie realiseert zich dat zij daarin een minderheid vormt.

Mevrouw **Kendir** (Student & Starter) begint met het bedanken van de Rekenkamer voor het rapport. Het is erg inzichtelijk en het helpt de gemeente ook om dingen aan te scherpen in het armoedebeleid. Zij sluit zich aan bij eerder genoemde punten zoals de samenwerking tussen organisaties die moet worden versterkt. De aanbevelingen in het Rekenkamerrapport worden weliswaar overgenomen door het college, maar tijdens de raadsinformatiebijeenkomst hoorde haar fractie de Rekenkamer zeggen dat die hierin op bepaalde punten een zekere concreetheid mist. Het is niet duidelijk wat er overal wordt veranderd. Soms lijk het Student & Starter wel een opsomming van matregelen die al bestaan. Het rapport toont duidelijk aan dat de gemeente dingen moet aanscherpen en moet veranderen. Voor haar fractie is het een belangrijk aandachtspunt dat in de uitwerking ook een bepaalde concreetheid komt. Zij roept de wethouder daartoe op. Uit het rapport blijkt ook dat de armoederegelingen in Utrecht niet iedereen bereiken. Er gebeurt al het een en ander, zoals de inzet van het sleutelpersonennetwerk, en Student & Starter ziet ook kansen door het bereik en de bekendheid van de buurtteams te vergroten. Haar fractie vraagt wel in hoeverre het lage gebruik van regelingen voor armoedebestrijding te wijten is aan de complexiteit van het bestaande stelsel. Het toeslagenstelsel heeft het vertrouwen van mensen geschaad. Mensen komen vast te zitten in toeslagen zodra zij meer verdienen bijvoorbeeld uit een baan. Dan verliezen zij veel toeslagen zodat zij er slechter aan toe zijn. Soms moeten zij ook bedragen terugbetalen van wat zij van de overheid hebben gekregen. Dat leidt ertoe dat mensen schromen om bij de overheid aan te kloppen om aanspraak te maken op waar zij recht op hebben. Zij vraagt de wethouder of de gemeente op dit punt een slag kan maken om die sensitiviteit ook mee te nemen. Daarnaast is het ook belangrijk de regelingen te vereenvoudigen. Haar fractie vraagt de wethouder dan ook of de gemeente opnieuw kan onderzoeken of er in Utrecht een pilot basisinkomen kan worden ingevoerd. Zij hoort graag een antwoord. Haar fractie ziet ook in het Rekenkamerrapport dat de gemeente heel veel mensen niet bereikt, bijvoorbeeld mensen die er net buiten vallen, en dat ook de middeninkomens in een slechte financiële positie zitten. Student & Starter zal een oproep doen aan de wethouder om na te gaan of het mogelijk is in die regelingen niet een zwart-wit contrast te hebben, maar meer met treden te werken zodat mensen er niet in één keer binnen vallen of erbuiten vallen. Dit is haar laatste bijdrage in deze commissie. Zij bedankt de commissie.

De **voorzitter** bedankt mevrouw Kendir voor haar activiteit in de commissie VOWE. Zij is flink over haar tijd heengegaan, maar zij heeft die tijd goed gebruikt.

De heer **Şimşek** (DENK) ziet dat de standaard ligt op – 35. Dat is dus mooi. Ook hij dankt de Rekenkamer voor het rapport. Een van de conclusies in het rapport is dat het de gemeente in de afgelopen jaren onvoldoende is gelukt de beoogde doelgroep van de structurele armoederegelingen te bereiken. In de bestuurlijke reactie erkent het college dat ook en geeft het aan hiermee aan de slag te gaan. Tegelijk is het niet helemaal duidelijk welke maatregelen worden genomen om de effectiviteit en het bereik van de regelingen te vergroten. Hij sluit zich aan bij de eerdere vragen om meer concrete voorstellen. Uiteindelijk is de zorg van DENK natuurlijk dat iedereen rond kan komen en mee kan doen. Het is essentieel dat mensen meer gaan verdienen. Inkomens stijgen op dit moment onvoldoende mee met de inflatie. Daarom ondersteunt DENK ook de oproep van onder andere de Armoedecoalitie en een aantal fracties om daaraan te werken. DENK steunt ook de gedachte om de lobby in de richting van het Rijk voor een hoger minimuminkomen en hogere uitkeringen voort te zetten. Hij krijgt graag een reactie. Tenslotte is het duidelijk dat mensen met een inkomen boven 150% van het sociale minimum momenteel erg moeilijk rondkomen door de gestegen kosten. Zijn fractie heeft eerder de oproep gedaan om de inkomensgrens van gemeentelijke armoederegelingen te verhogen tot 135% van het sociale minimum. Dit is een noodzakelijke maatregel om ervoor te zorgen dat iedereen die het echt nodig heeft geholpen kan worden. Zijn fractie verzoekt de wethouder om in de financiële scenario's het scenario van de verhoging van de inkomensgrens tot 135% mee te nemen en voor te leggen in

hoeverre het armoedebudget bij de volgende begrotingen eventueel zou moeten groeien. Hij vraagt een reactie en een toezegging.

De **voorzitter** concludeert dat de commissie klaar is met de eerste termijn.

De **voorzitter** schorst de vergadering om 11.35 uur en heropent deze om 11.40 uur.

Wethouder **Voortman** sluit zich aan bij die fracties die hun waardering hebben uitgesproken voor het rapport van de Rekenkamer. Zij herkende er zelf ook veel in. In de reactie van het college heeft de commissie ook kunnen lezen dat het college positief reageert op de aanbevelingen. Zelf vindt zij het heel mooi dat het rapport qua timing heel goed van pas komt in het licht van de beleidsnota Armoedebeleid waar het college mee bezig is. Daarna komt er een uitvoeringsprogramma waarin het college nog meer specifiek ingaat op concrete maatregelen. Zij dankt de Rekenkamer nogmaals voor het werk dat zij heeft verricht en gaat in op de door de commissie gestelde vragen. VOLT begon met de stelling dat armoederegelingen mensen niet uit de armoede helpen. Van oudsher zijn gemeentelijke armoederegelingen ervoor bedoeld dat inwoners mee kunnen doen. Zij zijn er dus niet om het inkomen op orde te krijgen. Maar helaas is het inkomen steeds vaker niet op orde, zeker door de koopkrachtcrisis. Mensen kunnen niet meer rondkomen van hun inkomen of hun uitkering. Dat is ook te zien in de minima-effectrapportage, bijvoorbeeld voor gezinnen met kinderen. Dan zijn gemeentelijke regelingen inderdaad pleisters die inderdaad wel broodnodig zijn om te voorkomen dat mensen door het ijs zakken. De oorzaak wordt er niet mee aangepakt, maar de gevolgen worden zoveel mogelijk gedempt. Dat is ook de reden waarom de gemeente lobbyt bij het Rijk om het inkomen wel op orde te brengen. Dat is erg belangrijk, maar het betekent niet dat er lokaal niets hoeft te worden gedaan. Lokaal werkt de gemeente er zo hard mogelijk aan om mensen te helpen. Mevrouw Bode gaf ook aan dat er structureel meer geld moet komen voor de armoedeaanpak omdat armoede de grondoorzaak is van allerlei andere problemen. Spreekster is dat met haar eens. En dit is ook de reden waarom het inkomen structureel meer op orde met komen. Dat betekent ook hervorming van het toeslagenstelsel en  verhoging van het minimum. Dat ligt bij het Rijk, de gemeenten kunnen vervolgens doen waar zij goed in zijn: specifieke groepen inwoners helpen met meedoen. Mevrouw Bode vroeg ook of de gemeente wel met die geoormerkte regelingen moet werken en of het niet beter is gewoon geld te geven. Daarover krijgt spreekster gemengde signalen uit de stad. Er zijn mensen die geld willen krijgen zodat zij zelf kunnen beslissen, maar zij hoort ook van mensen dat zij het prettig vinden dat er regelingen voor specifieke zaken zijn. Dan kan het niet opgaan aan iets anders. Het aantal regelingen is al beperkt tot zes en waar mogelijk wordt de regeling al automatisch toegepast. Een voorbeeld is de U-pas. Die wordt verstrekt aan mensen met een uitkering en geeft automatisch toegang tot de U-polis. De individuele inkomenstoeslag wordt automatisch verstrekt aan iedereen in het bestand. Ook bij kwijtschelding wordt na een eerste aanvraag automatisch gecontroleerd of er opnieuw recht op is. Verder wil het college in het nieuwe armoedebeleid bekijken hoe de regelingen verder kunnen worden versimpeld. Er zijn overigens maar drie generieke regelingen (kwijtschelding, U-pas en U-polis); de andere zijn voor specifieke situaties. Dat zijn de bijzonere bijstand, de regeling tegemoetkoming zorgkosten en de individuele inkomenstoeslag. Spreekster wijst erop en zal daarop wijzen bij andere vragen dat het noodzakelijk is keuzes te maken bij de inzet van middelen. In de nota wordt de focus op jongeren en gezinnen gericht.

Mevrouw **Bode** (VOLT) hoort dat de wethouder zegt dat sommige mensen aangeven dat zij geld willen en dat anderen graag een regeling willen. Ziet de wethouder als een mogelijk eerste stap om de mensen die gewoon geld willen dat geld ook te geven?

De **voorzitter** wijst erop dat interrupties tijdens het debat met de wethouder uit de eigen tijd van de fracties gaan. In het normale debat straks gaan de interrupties uit het onderdeel Diversen.

Wethouder **Voortman** lijkt het uit qua uitvoering ondoenlijk om aan de mensen de keuze te laten of zij gewoon geld willen of liever een winterjas voor hun kind. Maar er zijn ook situaties waarin de gemeente het gedrag wil beïnvloeden. Zij heeft zelf gesprekken gevoerd met mensen die opgegroeid zijn in armoede. Die zeggen dat zij heel graag hadden gehad dat hun ouders niet het geld los kregen, maar kleren voor de kinderen. Dan was het geld niet besteed aan allerlei zaken die slecht voor hun ouders en voor hen waren. Zij zou graag willen zeggen dat iedereen precies weet wat de verstandigste manier is om het geld uit te geven, maar dat is helaas niet zo.

Mevrouw **Bode** (VOLT) brengt naar voren dat wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat financiële stress mensen dommer maakt. Het IQ gaat letterlijk naar beneden. Daardoor wordt het lastiger om verstandige keuzes te maken. Dan komt zij terug bij de kern: geeft geld om de oorzaak aan te pakken.

Wethouder **Voortman** komt dan weer terug bij de kern: ja, dan moeten eerst die uitkeringen hoog genoeg zijn. Daarover zijn mevrouw Bode en zij het eens. Laten mevrouw Bode en zij zich daar dan samen sterk voor maken. Het helpt bijvoorbeeld ook niet, als in de Tweede Kamer allerlei voorstellen voor losse regelingen worden aangenomen. D66 schetst het dilemma dat, als iedereen wordt bereikt, het budget wordt overschreden. De gemeente blijft haar campagne Weet jij waar je recht op hebt voortzetten. Zij hoort daarover veel positieve geluiden van mensen. Daarmee bereikt de gemeente meer mensen met haar regelingen, maar dit zou inderdaad een grotere uitputting van de middelen tot gevolg kunnen hebben. Dat is het dilemma. In de Armoedenota zal daarom ook een focus moeten worden aangebracht. Zij is het erg eens met wat de Rekenkamer daarover zei in de RIB of in de technische briefing. De heer Venhuizen zei daar vrijwel letterlijk: “Kies, raad!” en zij heeft dat in haar oren geknoopt. D66 vraagt welke mogelijkheden er zijn om middengroepen te ondersteunen. Spreekster wil eerlijk zijn. Dat zijn er heel weinig gezien de zeer beperkte middelen, de raad is daarover deze zomer geïnformeerd. Dat betekent het maken van scherpe keuzes. In de brief over leidende principes en fundamenten kiest het college om de focus te richten op gezinnen en jongeren, juist omdat het weet dat die al een hele tijd moeilijk rond kunnen komen en weet wat de gevolgen zijn.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) meent dat “Kies” ook betekent dat het mogelijk is bredere groepen aan te spreken, en dus ook die middeninkomens of specifieker een wat kleinere groep. Hoe weegt de wethouder dat?

Wethouder **Voortman** antwoord dat het mogelijk is een bredere groep allemaal een klein beetje te geven of specifieke groepen meer. Mevrouw Al-Saqaff heeft de brief gelezen die vooraf gaat aan de Armoedenota. Spreekster focust liever op een groep waar het impact heeft. De commissie Sociaal Minimum heeft het bijvoorbeeld ook over de impact van het opgroeien in armoede. Dan geeft zij liever daaraan dan dat iedereen een klein beetje krijgt.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD begrijpt de wethouder wel. Zij vraagt of in de scenario’s de plannen breder en meer specifiek worden voorgelegd aan de raad zodat die mee kan beslissen.

Wethouder **Voortman** merkt op dat mevrouw Al-Saqaff nu vragen stelt die zij nog niet heeft beantwoord. Maar in de Armoedenota wil zij aangeven dat het college voorstelt om het op een bepaalde manier te doen. Ook wil zij een paragraaf opnemen waarin staat wat het college dus niet doet. Dan is het mogelijk dat mevrouw Al-Saqaff zegt dat zij dat een beter voorstel vindt. Dat is de manier die spreekster voor ogen heeft.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) hoort dat de wethouder zich richt op jongeren en kinderen. Zij is het daarmee helemaal eens, maar in de middeninkomens zitten ook gezinnen met kinderen. Zij zoekt waar nu de scheidslijn ligt.

Wethouder **Voortman** antwoordt dat die scheidslijn nu ligt bij de doelgroep tot 125%. Als de raad zegt dat het college die grens hoger moet stellen, dan betekent dat dus dat meer mensen minder krijgen. Onder andere D66 en de CU vroegen hoe zij reflecteert op de constatering dat regelingen niet altijd aansluiten op de behoefte. Het college blijft zich inspannen, ook in de nieuwe nota, om dec regelingen te verbeteren qua toegankelijkheid en bereikbaarheid van inwoners, maar, zoals eerder gezegd, er moeten keuzes worden gemaakt.

De heer **Van der Graaf** (CU) merkt op dat daarnet ook naar voren kwam dat organisaties in de stad kunnen helpen bij het beter aan laten sluiten van de regelingen bij de doelgroep. Deelt de wethouder die mening?

Wethouder **Voortman** deelt die mening zeker. Het college is continu in contact met organisaties in de stad over de vraag of regelingen goed werken of dat zij iets kunnen doen om het bereik te vergroten. Dat deed het college al en dat blijft het ook doen. Het subsidiekader wordt

meegenomen in de nieuwe nota. Zij voegt daar aan toe dat het niet zo is dat het huidige subsidiekader niet goed werkte. Middels gemeentelijke subsidies, heeft het college in het afgelopen jaar op een laagdrempelige manier veel organisaties die hebben geholpen met het bestrijden van armoede, zoals vrijwilligersinzet onder elkaar en Utrecht Schuldenvrij, kunnen ondersteunen. Veel fracties hadden het ook over het punt van de Rekenkamer over de samenwerking tussen de verschillende organisatieonderdelen. Voor de nota Financiële Bestaanszekerheid doet het college dat nu ook door collega's uit verschillende expertises en afdelingen mee te laten denken in themagroepen en het college blijft dit ook doen na vaststelling van de nota bij de uitwerking van concrete plannen. Daarmee krijgt de samenwerking een structureel karakter en daarmee neemt het college dus de aanbeveling van de Rekenkamer over.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt of dit ook betekent dat de gemeente bereid is te gaan sturen.

Wethouder **Voortman** antwoordt dat college nu al stuurt. Maar zij vermoedt dat er iets achter de vraag van mevrouw Raaijmakers zit.

Mevrouw **Raaijmakers** hoort iets over themagroepen, samenwerking en een netwerk. Maar er is ook regie en sturing vanuit de gemeente nodig. Ziet de raad dat terug in die nieuwe nota?

Wethouder **Voortman** geeft aan dat de raad dat zeker zal terugzien. Maar zij vindt ook de samenwerking met de stad belangrijk. D66 vroeg of zij het effect op groepen wil laten zien in de nota. Dat gebeurt, de raad krijgt inzicht daarin. De CU vroeg haar zich in te spannen om onderbesteding te voorkomen. De vraag was specifiek, maar in brede zin is er geen sprake van onderbesteding in de armoedebegroting, de gemeente teert zelfs in zoals de Rekenkamer al zei in haar inleiding. De CU ging in op het specifieke geval van ouderen die hadden aangegeven dat wat nu op de U-pas staat niet helemaal voldoet aan hun behoefte. Ouderen zijn geen groep waarop het college binnen de nota focust. In die zin lijkt het haar niet logisch om daar extra inspanning op te leveren om ervoor te zorgen dat er op het U-pastegoed iets komt waar zij meer behoefte aan hebben. Ook hier geldt dat er keuzes moeten worden gemaakt. Ook in de minima-effectrapportage worden ouderen niet als de groep genoemd met de meest prangende noden. Mevrouw Al-Saqaff heeft het idee dat het college dingen afschuift op het Rijk. Spreekster maakt haar rol zeker niet te klein, maar zij wil wel terug naar de rol die de gemeente zou moeten spelen. Dat is het helpen van specifieke groepen inwoners om mee te kunnen doen. Zolang dat niet het geval is, blijft het college zijn uiterste best doen hier in de stad, maar blijft het ook lobbyen bij bet Rijk om het inkomen op orde te brengen. Het Rijk moet ook dingen doen. Ook stelt de VVD dat de doelstelling per armoederegeling beter moet worden. Op zichzelf zijn de doelstellingen per armoederegeling duidelijk. Zij zijn niet altijd gemakkelijk aan te vragen, zij denkt dan aan de bijzonder bijstand. Daarom gaat het college in de nieuwe nota ook in op de vraag hoe de regelingen verder kunnen worden vereenvoudigd. In de nieuwe nota komt het college ook weer met een set indicatoren zodat het college duidelijk kan sturen en zich kan verantwoorden voor de raad zodat die daar ook een goed inzicht in heeft. Mevrouw Al-Saqaff vroeg ook om scenario's voor de keuze tussen verbreding en verdieping. Het college komt in de nota met een plan waarin staat hoe het college dat voor zich ziet. Ook komt er een uitwerking met andere opties en met bijbehorende kosten waar het college niet voor heeft gekozen, maar waarover de raad een andere afweging kan maken. De VVD vraagt of de RTZ en de U-polis kunnen worden afgeschaft of anders kunnen worden ingezet. Daar wil het college naar kijken en dit wordt meegenomen in de nota. De VVD stelt dat de subsidies een black box zijn. Het is niet een black box. Van te voren is per regeling duidelijk waar deze voor bedoeld is, wie ervoor in aanmerking komt en wat het subsidieplafond is. Zij neemt echter wel de aanbeveling over om voor de toekomst te bekijken waar het subsidiekader nog duidelijker kan worden. Een black box is weer het andere uiterste. Dat stond ook niet in het rapport. GL had het over ongelijk investeren voor gelijke kansen en het focussen op de groep die het het hardst nodig heeft. Zij is het daar helemaal mee eens. De gemeente moet echt keuzes maken. Zij heeft al aangegeven waar het college die focus op richt, kinderen en jongeren.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) geeft aan dat uit de verantwoordingsadministratie echt niet duidelijk wordt welke partijen subsidie ontvangen, waarom zij die krijgen, hoeveel zij krijgen en hoe hun inzet bijdraagt aan gemeentelijke doelen. Dat noemt zij redelijk black box. Zij vraagt een reactie.

Wethouder **Voortman** wijst erop dat er subsidieregelingen zijn. Daar staat bij waarvoor die bedoeld zijn, wie ervoor in aanmerking komen en ook hoeveel erin zit. Dat is duidelijkheid. Maar zij geeft ook aan dat dat het college graag zal kijken hoe dit duidelijker kan. Als mensen voorbeelden hebben van subsidies hebben die niet nuttig zijn, laten zij die dan vooral noemen, afschaffen kan altijd. Het college vindt ook dat regelingen toegankelijker moeten worden. In de nota en in het uitvoeringsprogramma bekijkt het college of het regelingen moet aanpassen. Voor de kwijtschelding geldt bijvoorbeeld dat de richtlijnen worden bepaald door landelijke wetgeving. Daar kan de gemeente dus niet zomaar overgaan tot harmoniseren. Er wordt gevraagd of er meer voor ouderen kan worden gedaan met de U-pas. Uit de berekeningen van de minima-effectrapportage blijkt dat ouderen over het algemeen beter kunnen rondkomen en meedoen dan andere groepen in de stad, bijvoorbeeld gezinnen met oudere kinderen. Er moeten keuzes worden gemaakt en het financiële kader staat niet toe dat de gemeente iedereen helpt. Daarom richt de focus zich op een andere plek. De PvdA vroeg naar samenwerking in het veld en vroeg om duidelijkheid in de richting van de Stichting Leergeld die nu nog niet weet wat zij zou krijgen. Spreekster wil dit nuanceren. Stichting Leergeld heeft een meerjaren-subsidie en weet wat zij voor 2024 uit reguliere middelen ontvangt. Daarnaast heeft deze stichting een extra aanvraag gedaan en daarover is het college in gesprek met de stichting. Het college heeft aangegeven dat Stichting Leergeld in januari 2024 een antwoord krijgt. De raad heeft hierover in november 2023 een motie aangenomen, maar dat weet de commissie ook. Mevrouw Raaijmakers vroeg ook of kinderen terugkomen in de scenario's in de Armoedenota. Dat gebeurt zeker, de nadruk wordt gelegd op kinderen. Spreekster zei al dat in de afgelopen jaren niet alle gezinnen groen hebben gestaan. Het zou haar een lief ding zijn dat te doorbreken, maar ook dat vergt keuzes. De PvdD vraagt of zij inzichtelijk wil maken of het gemeentelijk beleid de armoede vergroot. Zij kan hier uitgebreid op antwoorden, maar probeert het compact te houden. Groei van een stad zorgt natuurlijk ook voor kansen en werkgelegenheid. Het is te ingewikkeld om te stellen dat groei van de stad per definitie bijdraagt aan de armoede. Wel stijgen door de inflatie de prijzen en dat heeft grote impact. Uiteraard is ook te zien dat het gebrek aan betaalbaar wonen van invloed is op de inkomenspositie van inwoners, maar ook dat is weer een landelijke trend. Het is dus niet zo gemakkelijk te zeggen dat het een tot het ander leidt. Het is vaak veel complexer. De PvdD legt een link met het dierenwelzijnsbeleid. Met belangstelling wacht zij de inbreng van deze fractie bij de behandeling van de nota af. Zij wijst er wel op dat het financiële kader het college noodzaakt om keuzes te maken. Dierenwelzijn maakt ook geen deel uit van de nota Armoede en schulden. Mede naar aanleiding van vragen van de PvdD heeft het college in de afgelopen tijd ook bekeken wat het hier kan doen, bijvoorbeeld ten aanzien van dierenartskosten. Maar het blijkt dat ook dat heel moeilijk is, er moeten ook partijen zijn die daaraan willen meedoen. Zij stelt voor het debat hierover te voeren bij de behandeling van de nota. Gevraagd wordt of zij vindt dat er structureel verantwoordingsplicht is bij subsidies. Zij is voor zo weinig mogelijk administratieve druk bij inwoners. Het college is alert genoeg op subsidies. Zo is de subsidieregeling Utrecht Schuldenvrij al heel verantwoordingsarm. Het CDA vindt aanbeveling 1 Keuzes maken het belangrijkst. Daar is zij het mee eens. Het college neemt dit over in de nieuwe nota.

De heer **Brouwer** (CDA) vraagt hoe die scenario's er precies uit zullen zien. Hoe worden die geschetst en hoe komen die terug bij de commissie?

Wethouder **Voortman** heeft eerder een brief geschreven waarin zij een aantal leidende principes aangaf waar het college op wil focussen: eenvoud, jongeren, kinderen. Daar is toen over gedebatteerd. Zij is daarmee aan de slag gegaan en is nu bezig met die nota. Zij geeft daarin aan hoe het college de invulling van het beleid ziet. In die nota geeft het college ook aan waar het niet voor heeft gekozen. De raad beslist uiteindelijk. Die kan zeggen dat het college het goed heeft gedaan of dat het niet goed of deels goed is. Spreekster gaat in op de aanpak om meer mensen te bereiken. De campagne Weet jij waar je recht op hebt heeft ertoe bijgedragen dat de gemeente meer mensen bereikt. Ook het Netwerk Sleutelpersonen helpt om de regelingen bekend te maken bij diverse groepen in de stad. Het college blijft die campagne het komende jaar voortzetten en kijkt hoe deze kan worden verbreed. In januari 2024 komt er bijvoorbeeld een slide, informatie in een keybox. Het college kan de armoedeval inzichtelijk maken. Die is in elk geval te zien in de minima-effectrapportage. Het afgelopen jaar was de armoedeval vrij sterk tussen de groep die wel en die geen energievergoeding ontving. Informeren via buurteams en buurthuizen gebeurt volop onder de campagne die zij al noemde. De heer Otto benadrukt het belang van de regelingen voor het helpen van mensen. Hij stelt dat dit meer is dan pleisters plakken. Het is inderdaad heel belangrijk voor mensen, maar de oorzaak wordt er niet mee aangepakt. De heer Otto vraagt of zij

al wist dat de afdelingen na de actieagenda minder samenwerken. Tijdens de actieagenda Utrecht Schuldenvrij was er een standaardstructuur. Dat wist zij. Die standaardstructuur komt er weer met de nieuwe nota. Het college was dat al van plan en het rapport van de Rekenkamer heeft het college daarin bevestigd. De heer Otto wil ook dat nieuw beleid voor niemand nadelig is. Dat klinkt heel mooi, maar dat wordt wel ingewikkeld. De gemeente moet gewoon keuzes maken en dat betekent per definitie dat, als het voordeliger wordt voor sommige groepen, het nadelig moet zijn voor andere groepen. Dat zegt zij met pijn in het hart. Student & Starter en DENK missen concreetheid, als het college de aanbevelingen overneemt. Dat komt aan de orde in de nota en het uitvoeringsprogramma. Binnen zes weken na de vaststelling van dit raadsvoorstel door de raad komt het college ook met een plan van aanpak. Dat is wel een hoop stukken. Misschien moet zij in overleg met de Rekenkamer even bekijken hoe dat netjes wordt gedaan. De raad heeft er ook niets aan, als hij om de drie weken een stuk van het college krijgt. Student & Starter vraagt of het lage gebruik van de armoederegelingen het gevolg is van de complexiteit. Het is ingewikkeld om dat precies te zeggen. Spreekster denkt dat het eerder een combinatie is van complexiteit (b.v. bij de bijzondere bijstand) en gebrek aan vertrouwen, bijvoorbeeld door de toeslagenaffaire. Het kan ook onbekendheid zijn. Mevrouw Kendir zegt dat mensen bang zijn dat zij terug moeten betalen. Bij de Utrechtse regelingen hoeft iemand nooit terug te betalen. De U-pas krijgt iemand bijvoorbeeld voor een heel jaar, ongeacht of hij later in dat jaar boven de armoedegrens uit komt. Student & Starter vraagt of de gemeente een nieuwe pilot basisinkomen kan uitvoeren. Dat is gewoon niet mogelijk zolang het Rijk het niet toestaat. Utrecht heeft natuurlijk die pilot Weten wat werkt gedaan, maar toen was de experimenteerruimte uiteindelijk heel beperkt. Zij is niet per se voorstander van de door mevrouw Kendir bepleite glijdende schaal in plaats van een harde inkomensgrens omdat zij ziet dat dit in de praktijk leidt tot onduidelijkheid over de regeling. Dan gaan mensen juist minder snel aanvragen doen. Qua eenvoud betekent het natuurlijk ook het een en ander. De heer Şimşek pleit voor een lobby voor een hoger wettelijk sociaal minimum en wettelijk minimumloon. Zij is het er helemaal mee eens, het college doet dit al. Zij roept de commissieleden op om daarvoor bij hun fracties in de Tweede Kamer te lobbyen, vooral de vier fractie die nu aan tafel zitten over een nieuw kabinet. DENK vraagt tenslotte of het college de inkomensgrens wil verhogen tot 135%. In de nieuwe nota zal zij ook scenario's beschrijven over andere keuzes die het college niet maakt. Dit kan zij toezeggen, maar zij kan wel voorspellen dat dit er een is die niet erg voor de hand lijkt te liggen.

De heer **Venhoeven** begint met de vraag van de CU over het aansluiten van de regelingen bij de doelgroep. Het gaat hier om verschillende punten, onder andere pagina 10 en pagina 53 van het rapport. Niet alleen de bekendheid van de mogelijkheden van de verschillende regelingen speelt een rol, maar ook de voorwaarden. Ook het aanbod zelf biedt soms onvoldoende maatwerk. Het is dus en- en en niet of-of. Zowel een betere aansluiting van de regelingen op de behoeften van de doelgroep als een heroverweging van het budget is nodig. Dan kan beter gebruik worden gemaakt van de kennis van de samenwerkingspartners. Betere interne en externe afstemming helpt om regelingen beter aan te laten sluiten op de behoeften van de doelgroep.

De heer **Van der Graaf** (CU) vraagt of de Rekenkamer ook adviezen heeft over hoe beter gebruik kan worden gemaakt van de kennis van die samenwerkingspartners. Moeten zij daar eerder aan tafel zitten, moeten zij een andere rol krijgen op het stadskantoor?

De heer **Venhoeven** denkt dat de Rekenkamer in het rapport al heeft aangegeven dat de gemeente een rol kan spelen bij het bij elkaar brengen van die partners. Verder is het mogelijk ervoor te zorgen dat bij nog meer samenwerkingspartners de informatie beschikbaar is voor de mensen van de doelgroep. In het algemeen hebben de opmerkingen 48 en 49 een scala van mogelijkheden weergegeven om het bereik te vergroten. Dat gaat van schaamte wegnemen tot het bereik van de regelingen via de samenwerkingspartners. De CU stelde ook een vraag over de recente raadsbrief en de daarin beschreven plannen. De Rekenkamer is positief over die brief. Het bieden van maatwerk en het verbeteren van de communicatie naar inwoners in de wijken zijn goede maatregelen. (Het gaat om de brief over die aanbesteding). Ook het verbeteren van het aanbod, inclusief een verbeterde zoekfunctie, ziet de Rekenkamer als een positieve ontwikkeling. De PvdA vroeg naar concrete voorbeelden om het bereik te vergroten. Dat kan bijvoorbeeld door passende vindplaatsen te benutten. Dat zijn plekken waar de doelgroep te vinden is, maar ook grote lokale werkgevers en scholen voor inwoners met kinderen. Zo kunnen ook de kinderen weer beter worden bereikt. De PvdA vroeg op welke groepen moet worden ingezet om de meeste toegevoegde waarde te verkrijgen. Het inzetten op kinderen en gezinnen is een politieke keuze.

Daar gaat de Rekenkamer natuurlijk niet over. De Rekenkamer kan zich wel voorstellen dat kinderen worden betrokken in het maken van scenario's op basis waarvan keuzes worden gemaakt. De wethouder heeft al aangegeven dat kinderen soms achteraf zeggen dat zij liever hadden gezien dat hun ouders hadden gekozen voor een nieuwe jas in plaats van voor geld. De PvdA vroeg naar de scheidslijn tussen landelijk en lokaal. De Rekenkamer heeft het lokale gemeentelijke beleid in Utrecht onderzocht. Maar het is evident dat de hoogte van het inkomen en het sociaal minimum landelijk worden bepaald. De lobby waarover wordt gesproken lijkt de Rekenkamer een goede zaak. Binnen de gemeente Utrecht is het, gezien de beschikbare financiële middelen, nodig de keuzes zo effectief mogelijk te maken, gericht op rondkomen en meedoen. Het inzetten op de thema's rondkomen en meedoen vindt de Rekenkamer positief. Het CDA stelde een vraag over het bereik van de regelingen. Spreker heeft al iets gezegd over passende vindplaatsen en het netwerk van samenwerkingspartners. Dat gebeurt bijvoorbeeld ook al via de Armoedecoalitie en het sleutelpersonennetwerk. GL stelde een vraag over de groepen die het minst worden bereikt. Er is een breed gedeelde notie dat jongeren en inwoners die laaggeletterd zijn of een migratieachtergrond hebben moeilijker worden bereikt. Dat bleek ook uit interviews die de Rekenkamer heeft gevoerd. Er is met 66 personen uit de doelgroep gesproken evenals met twintig samenwerkingspartners. Die baseren hun mening op data. De gemeente zelf beschikt ook over data op wijkniveau. Daarbij kan worden uitgesplitst naar kenmerken, zoals huishoudingssamenstelling en migratieachtergrond. In het rapport wordt daar op pagina 27 iets gezegd. Ook in de meest recente armoedemonitor is een apart hoofdstuk gewijd aan de analyse van het bereik.

Mevrouw **Kleinrensink** (GL) merkt op dat in de armoedemonitor niet kan worden gezocht naar migratieachtergrond. De heer Venhoeven geeft aan dat dat kan. Het is goed om te horen dat de aanbevelingen vooral komen vanuit de partners in de stad. Dat maakt duidelijker waar de doelgroepen vandaan komen. Maar iemand moet wel voorzichtig zijn ten aanzien van welke data de gemeente met elkaar mag combineren. Volgens haar kan dat niet. Bij de RIB werd dat ook ontkracht door de ambtenaren.

De heer **Venhoeven** verwijst naar de gemeente voor verdere informatie over die data.

De **voorzitter** vraagt de wethouder om daar in de tweede termijn iets over te zeggen.

De heer **Venhoeven** hoorde dat de PvdA vroeg of de Rekenkamer wil reageren op de nieuwe nota over armoedebeleid die in de maak is. De Rekenkamer wil daar te zijner tijd graag een reactie op geven. Dat zal dan niet een politiek-inhoudelijke reactie zijn, maar een technische in relatie tot het onderzoek. Dat is zijn inbreng.

Mevrouw **Kleinrensink** (GL) vroeg aan de Rekenkamer hoe het nu zat met de onderbouwing van deze cijfers, ook omdat het niet super-stevig te zeggen is. Hoe hard kan nu worden gezegd dat dit de groepen zijn waar de gemeente extra op moet inzetten? Of is het een beetje een inschatting? Het maakt wel uit waar het beleid op wordt gebaseerd. Daarom vraagt zij de Rekenkamer om een verduidelijking. Is dit echt de groep?

De heer **Venhoeven** denkt dat, als gesproken wordt over de groep, iemand zich moet afvragen welke groep dan wordt bedoeld. Er zijn verschillende doorsnedes te maken. Hij kan wel aangeven dat, als het gaat om de gevoerde gesprekken, met name ouderen zeggen dat er voor hen maar weinig in de U-pas zit. Het aanbod is inhoudelijk gericht op anderen dan ouderen. Dat geeft nog geen directe relatie met welke keuze dan bestuurlijk zou moeten worden gemaakt.

Mevrouw **Kleinrensink** (GL) bedoelt meer dat de Rekenkamer uitspraken doet over groepen in de stad die slecht te vinden zijn. Daar moet het bereik zich op richten en daar moeten de maatregelen op worden gericht. Dat gaat over laaggeletterden, mensen met een migratieachtergrond en nog een groep. Tegelijkertijd wordt gezegd dat die onderbouwing vanuit signalen komt. Zij zoekt naar hoe stevig de raad kan zeggen dat dit waar is en dat daar het beleid op moet worden gericht of dat het een waarschijnlijkheid is.

De **voorzitter** zegt tegen GL dat er ook een tweede termijn is.

De heer **Venhoeven** gaat terug naar de bronnen. De Rekenkamer heeft 66 mensen gesproken die tot de doelgroep behoren. De Rekenkamer spreekt niet met de mensen die er niet zijn. Het is dus onmogelijk daar iets over te zeggen. De Rekenkamer heeft negentien van de belangrijkste samenwerkingspartners van de gemeente gesproken. Die komen natuurlijk ook met informatie hierover. Zij hebben hun bronnen. Maar ook daar geldt weer dat de stem van de bron die niet wordt gezien niet wordt gehoord. Dat is de facto zo. Spreker zou, als het gaat om keuzes die door het college gemaakt worden, doorvragen of dat een goede relatie heeft met het effect dat de gemeente wil bereiken. De vraag is dan hoe het probleem van de doelgroep die nu niet wordt bereikt, maar die de gemeente wel zou willen bereiken beter tot uitdrukking komt in het nieuwe beleid. Zo zou hij het doen.

De **voorzitter** dankt de heer Venhoeven. Hij stelt vast dat er geen gemiste vragen zijn. De wethouder en de Rekenkamer hebben het dus keurig gedaan. Hij gaat over tot de tweede termijn.

De heer **Otto** (EenUtrecht) heeft nog één vraag over de afdelingen die beter zouden kunnen samenwerken. De wethouder zei dat dat in themagroepen gebeurt. Komt zij nog met voorstellen met een meer dwingend karakter die meer ‘regievoerend’ zijn?

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) vraagt of een lobby-agenda ook in de nota kan worden opgenomen. Het is dan goed te zien waarop exact wordt ingezet. Dat kan dan bij de bespreking worden betrokken. In de eerste termijn heeft zij iets gezegd over ouderen en de U-pas, maar het gaat erom dat zij aanbod hebben in de U-pas. Het is de snelst groeiende groep in Utrecht. Het gaat niet om het vergroten.

De **voorzitter** wijst mevrouw Raaijmakers erop dat zij door haar spreektijd heen is.

Mevrouw **Kleinrensink** (GL) denkt dat dit al uit haar interrupties was op te maken, maar zij heeft problemen met de stelligheid waarmee nu gezegd wordt welke groepen niet worden bereikt. Er is geen goede onderbouwing voor. Zij vindt het vrij ingewikkeld omdat in het rapport heel stellig wordt gezegd dat dit de groepen zijn die het slechtst bereikt worden. Wanneer dat gezegd wordt, ontstaat een zekere stelligheid die een eigen leven gaat leiden waar dan beleid op wordt bepaald. Zij zoekt wat haar fractie daarmee moet doen. Het staat niet in de aanbevelingen, dat scheelt. Zij is benieuwd of het college hierover iets kan zeggen. Zij is bang dat de gemeente gaat zeggen dat dit de groepen zijn terwijl er geen goede onderbouwing is. Zij weet nog niet wat zij ermee moet doen.

Mevrouw **AL-Saqaff** (VVD) verwacht bij die scenario’s een ABCD-scenario dat evengoed is uitgewerkt en dat dan duidelijk is wat het college wil, maar dat de raad ook inzicht heeft in alle andere scenario’s. Graag akkoord daarop.

De **voorzitter** wijst erop dat mevrouw Al-Saqaff door haar tijd heen was, maar zij heeft geluk gehad. Hij stelt vast dat er geen bijdragen meer zijn in de tweede termijn.

Wethouder **Voortman** beantwoordt eerst de vragen in de tweede termijn en daarna komen de vragen die naar haar werden doorgeleid aan de orde. EenUtrecht vroeg of het college de regie voert op interne samenwerking. Bij de nota en het uitvoeringsprogramma werkt haar onderdeel integraal samen met andere afdelingen. Dat zet het college weer op, het was dat al van plan. De Rekenkamer heeft de opvatting dat dit moet gebeuren bevestigd. De lobby-agenda waar de PvdA naar vroeg komt in de nota. Mevrouw Raaijmakers zegt dat het mogelijk is het aanbod voor ouderen te vergroten zonder te investeren, maar bij investeren gaat het ook om tijd en aandacht. De vraag is of daarin energie moet worden gestoken voor een partij die niet als urgent naar voren komt. In reactie op de opmerking van de VVD merkt spreekster op dat zij naar haar mening heeft gezegd dat het college aangeeft wat het denkt dat goed is om te doen. Vervolgens geeft het college ook aan welke keuzes het niet heeft gemaakt. Daarna kan de raad zeggen dat het goed is of dat het anders moet. Wat de migratieachtergrond betreft wijst zij erop dat het college geen data heeft in de zin van: zoveel procent van de mensen met een migratieachtergrond wordt bereikt. De gemeente mag immers niet registreren op migratieachtergrond. Zij kan zich wel voorstellen dat de Rekenkamer met mensen heeft gesproken die de indruk hebben dat die mensen moeilijker te bereiken zijn vanwege de taal of omdat zij op andere plekken komen. De gemeente heeft dus geen harde data.

Mevrouw **Kleinrensink** (GL) vraagt in hoeverre het college de doelgroepen die de Rekenkamer noemt als waarheid gaat aannemen om daar de aandacht extra op te richten en in hoeverre dat anders wordt gedaan. De onderbouwing maakt uit voor hoe haar fractie dit gaat wegen.

Wethouder **Voortman** antwoordt dat het college dit niet doet alleen omdat de Rekenkamer dat zegt. Het college spreekt natuurlijk ook met partijen in de stad. Het college kijkt altijd wel of het iets kan doen om het aanbod toegankelijker te maken. In het sleutelpersonennetwerk bijvoorbeeld zitten mensen die contacten hebben die gemakkelijker worden gevonden dan iemand van de gemeente zelf. Dat is wat de gemeente doet, zij weet niet of zij daarmee mevrouw Kleinrensink helpt.

De **voorzitter** vraagt of de Rekenkamer wil reageren op wat GL zei.

De heer **Venhoeven** denkt dat het eigenlijk een herhaling is van wat hij al zei. Het is een beter onderbouwde indruk uit verschillende databronnen die de Rekenkamer heeft en uit verscheidene gesprekken die met samenwerkingspartners zijn gevoerd. Maar de Rekenkamer heeft geen aanvullende analyse uitgevoerd op die bestaande data. De conclusies en de aanbevelingen gaan overigens over iets anders. Die gaan over het probleem van het bereiken van doelgroepen, maar ook over hoe groot bij degenen die wel worden bereikt de effectiviteit van die regeling is. Het is nu al een probleem om dit financieel vol te houden. In de toekomst wordt dat probleem alleen maar groter. De punten die door de Rekenkamer worden aanbevolen blijven recht overeind.

De **voorzitter** rondt het debat af. Er zijn geen toezeggingen gedaan. Er komt een plan van aanpak binnen zes weken in lijn met hoe het is afgesproken met de Rekenkamer. Dat is een van de beslispunten. Als daarin iets moet veranderen is het aan de raad om dat te besluiten en om dit bijvoorbeeld te amenderen bij de behandeling van het raadsvoorstel in de raad. Hij ziet dat de wethouder heel ingewikkeld kijkt.

Wethouder **Voortman** stelt dat de raad erover gaat. Maar het college komt in januari 2024 met een nota waarbij het in het raadsvoorstel ook in zal gaan op wat het doet met de aanbevelingen van de Rekenkamer. Vervolgens komt het college met het uitvoeringsprogramma waarin daar ook weer op wordt ingegaan. Voor de raad moet navolgbaar zijn wat het college doet met de aanbevelingen, maar als het allemaal aparte stukken worden, wordt het er niet beter op.

Volgens de **voorzitter** blijft het dan hetzelfde. De beslissing over het raadsvoorstel valt binnen zes weken. Maar als de raad zegt dat het op hetzelfde moment moet gebeuren, dan moet iemand even het voortouw nemen om daar een amendement op te schrijven. Gebeurt dat niet, dan gaat het raadsvoorstel, als het aangenomen wordt door zoals het loopt.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) vraagt of het hier nu gaat over het samenvoegen van die nota en die uitvoeringsagenda. Zij begrijpt het niet.

Wethouder **Voortman** legt uit dat het college sowieso met een nota komt en later met het uitvoeringsprogramma. Maar in beslispunt 6 staat dat er ook een apart plan van aanpak moet komen gericht op het Rekenkamerrapport. Zij wil best nadenken hoe dit op een goede manier wordt geregeld.

Volgens de **voorzitter** komt het goed. Er zijn twee momenten. Als het plan van aanpak los wordt behandeld, dan zijn het er drie. Als de raad de eerste twee van die drie momenten wil samenvoegen, dan moet iemand het beslispunt wijzigen. Dat is niet nu aan de orde, maar als het in de raad komt. Dat is dus geen toezegging. Vele van de toezeggingen werden gekoppeld aan de nota dan wel aan het uitvoeringsprogramma. Hij vraagt of dit agendapunt kan worden doorgeleid naar de raad. Hij vermoedt van wel omdat niemand iets anders heeft gezegd. Hij vraagt verder of het agendapunt als B- punt naar de raad kan en zo ja voor hoelang en waar de commissie aan denkt.

Mevrouw **Al-Saqaff** (VVD) meldt dat haar fractie een motie overweegt over de subsidiekaders. De VVD wil best dat beslispunt over het samenvoegen van het plan van aanpak steunen. Als iemand

anders met een motie wil komen over ouderen en de U-pas, dan sluit haar fractie zich daar graag bij aan.

De heer **Şimşek** (DENK) overweegt een motie over het bereiken van groepen met de armoederegelingen.

De heer **Van der Graaf** (CU) vindt het goed dat het een B-punt wordt. Er zijn twee punten die hij mee terug neemt naar zijn fractie. Dat zijn de ouderen en de U-pas en het verankeren en gebruiken van de kracht van de samenwerkingspartners.

Mevrouw **Bode** (VOLT) wil nog kijken naar versimpeling, mogelijk samen met de VVD. Verder kijkt zij of iets kan worden gedaan waardoor er geen keuze hoeft te worden gemaakt, maar zij moet nog nadenken over de formulering.

Mevrouw **Raaijmakers** (PvdA) heeft nog een punt van orde. De raad gaat dit bespreken en waarschijnlijk komt tegelijkertijd de nieuwe nota. Is het dan goed om de moties te bespreken bij de behandeling van het rapport van de Rekenkamer of bij de behandeling van de nota? Daar stoeit zij mee.

De **voorzitter** geeft aan dat dit in de volgordelijkheid wel gaat gebeuren. Dan kan de raad nog steeds beslissen om dit los te agenderen. Er hoeft maar één fractie te zijn die het raadsvoorstel als een B-punt wil en dan is het een B-punt. Hij vraagt of de heer Venhoeven iets wil zeggen over de volgordelijkheid en de timing.

De heer **Venhoeven** vindt het samenvoegen van het plan van aanpak en de nota Financiële bestaanszekerheid prima, zolang maar duidelijk is hoe en waar de aanbevelingen van de Rekenkamer zijn verwerkt.

De **voorzitter** meent dat, als de raad dit wil aanpassen, dat met de beslispunten moet worden gedaan, maar dat komt dan in de raad in januari 2024. In die raad zal nog niet de beleidsnota worden besproken omdat de raad die dan net heeft binnengekregen. Procedureel zou met elkaar kunnen worden afgesproken – maar dan moet iedereen het ermee eens zijn – om er een kort B-punt van te maken, alleen om dat beslispunt aan te passen en dat alle inhoudelijke voorstellen die de leden gewoon kunnen doen worden besproken wanneer die nota wordt behandeld.

Mevrouw **Dada-Anthonij** (D66) kan dit voorstel in ieder geval wel steunen.

De **voorzitter** vraagt wie dit voorstel niet kan steunen.

Mevrouw **Bode** (VOLT) gaat haar Kerstreces gebruiken om hier op in te gaan. Zij vindt dat een aantal beslispunten niet ver genoeg gaat. Mogelijk wil zij die amenderen.

De **voorzitter** vraagt of zij dat in het Rekenkamerrapport wil doen en niet in de beleidsnota. De beslispunten hier hebben ook betrekking op het onderzoek eronder. De beleidsnota is meer politiek.

Mevrouw **Bode** (VOLT) denkt hierover na.

De **voorzitter** stelt voor dit punt op de agenda te zetten voor een kwartier, bewust heel kort. Mevrouw Al-Saqaff heeft voorgesteld om het voortouw te nemen bij het wijzigen van het beslispunt. Verder gaat hij ervanuit dat dat het enige voorstel is. Misschien komt er nog iets van VOLT, maar als het kan, komt dat bij de beleidsnota. Hij stelt voor dat de leden daar de degens kruisen over voorstellen rond het armoedebeleid.

De heer **Van der Graaf** (CU) vraagt of die nota eerst nog bij de commissie langs komt.

De **voorzitter** bevestigt dit.

Volgens de heer **Van der Graaf** (CU) is dat het beste proces waarvoor de commissie kan kiezen.

Volgens de **voorzitter** is dit het meest logisch. Anders worden er allerlei beslissingen genomen en dan moet het later weer anders.

De heer **Otto** (EenUtrecht) vraagt of de nota ook moet worden geagendeerd.

De **voorzitter** antwoordt dat de commissie dat in principe kan doen, maar de commissie heeft het procedurele deel van de agenda al behandeld. Hij stelt voor dat de griffie en hij gaan checken wat de tijdslijnen zijn. Als zij dat helemaal scherp hebben, gaan zij in de app een voorstel doen of die nota op de agenda van een eerdere commissievergadering kan en onder welke voorwaarden. Daar is een meerderheid in deze commissie voor nodig. Hij ziet dat de commissie met deze procedure instemt. Hij stelt vast dat agendapunt 7 wordt doorgeleid naar de raad voor vijftien minuten.

De **voorzitter** sluit de vergadering om 12.30 uur.

Lijst van toezeggingen
Geen toezeggingen